

Brodki Spółka

Eco - concept s.c.

30-047 Kraków, ul. Chopina 7, tel./fax. (012) 633-69-32

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
obszaru Opatkowice – Wschód
w Krakowie**

Opracowanie: mgr Marek Bzowski

SPIS TREŚCI.

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa opracowania prognozy	3
1.2 Zakres terenowy	3
1.3 Materiały wejściowe	3
1.4 Założenia podstawowe i metody pracy	4
2. Główne uwarunkowania zmiany planu.	5
2.1. Środowisko obszaru i jego stan.	5
2.2 Ustalenia <i>miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego</i> <i>m. Krakowa</i> (obowiązujące do 31.12. 2002)	7
2.3 Ustalenia <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.</i> <i>Krakowa.</i>	9
2.4 Stopień realizacji ustaleń <i>planu</i> i <i>studium.</i>	10
3. Ustalenia projektu planu.	12
3.1 Potrzeba opracowania planu	12
3.2 Podstawowe zasady zagospodarowania obszaru.	12
3.3 Ustalenia szczegółowe dla form użytkowania terenów.	16
3.4 Ocena zgodności ustaleń planu z ustaleniami <i>Studium.</i>	18
3.5 Zgodność ustaleń projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.	19
4. Ocena skutków ustaleń planu w zakresie dyspozycji przestrzennych.....	20
4.1 Tendencje zmian przy braku realizacji ustaleń planu	20
4.2 Zgodność ustaleń planu z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.....	20
4.3 Zgodność zagospodarowania przestrzennego z zagospodarowaniem obszarów sąsiednich.	21
5 Prognoza oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko.....	22
5.1 Identyfikacja prognozowanych oddziaływań na środowisko.	22
5.2. Prognoza oddziaływań ustaleń planu na środowisko wg rodzajów użytkowania terenów	24
5.3 Prognoza oddziaływania ustaleń planu na komponenty środowiska.....	28
6. Zagrożenia związane z ustaleniami planu.	30
7. Podsumowanie.....	31
8. Propozycje modyfikacji ustaleń planu.....	32
Streszczenie.	

CZĘŚĆ GRAFICZNA

- Rysunek prognozy w skali 1:2000

1. WPROWADZENIE

Niniejsza prognoza dotyczy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Opatkowice – Wschód w Krakowie.

1.1 PODSTAWA OPRACOWANIA PROGNOZY

Podstawą dla opracowania prognozy są :

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku “O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (Dz.U. nr 80, poz. 717).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. nr 62, poz. 627).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 197, poz. 1667).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 września 2002 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 179, poz. 1490).

1.2 ZAKRES TERENOWY

Obejmuje obszar wyznaczony rysunkiem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych wschodniej części Osiedla Opatkowice w Krakowie. Ponadto w niezbędnych przypadkach nawiązano do stanu istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów w bezpośrednim otoczeniu obszaru objętego planem, rozszerzając w koniecznych przypadkach zasięg opracowania zgodnie z prognozowanym zasięgiem oddziaływań zagospodarowania obszaru.

1.3 MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa - Uchwała Nr VII/58/94 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 listopada 1994 (plan utracił ważność z dniem 31. 12. 2002 r.)

Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Opatkowice – Wschód w Krakowie. Opr. M. Bzowski z zesp., Eco-concept, Kraków, 2001, aktualizacja z roku 2004

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa. Opr. zesp. UMKrakowa, Pracowania Urbanistyczna. 2003.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Opatkowice-Wschód w Krakowie (projekt uchwały) – opr. A. Bilski z zesp. UAI, 2004.

Analiza zanieczyszczeń komunikacyjnych dla „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa*”, Opr. AIRBE S.C. Burzyński J., Niedziałek J i PPIST ALTRANS Albricht S., Górniewicz M. 2003.

1.4 ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE I METODY PRACY

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu,
- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorem projektu planu celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organy samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Zadanie to wymaga interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku, przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu (nie związanym lub luźno związanym z problematyką planu), na które składa się system prawny, postęp cywilizacyjny i techniczny, zachowania i przemiany świadomości społeczności lokalnej itp.

Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach że:

- stanem odniesienia dla prognozy są:
 - istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu, określony w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla potrzeb nin. zmiany planu,
 - uwarunkowania wynikające z ustaleń *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa*,
 - działania związane z realizacją systemów technicznych na obszarze objętym planem realizowane będą zgodnie z zasadami przyjętymi w projekcie planu miejscowego.

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej.

Kolejnym krokiem jest analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem przemian, jakie zajądą wskutek realizacji ustaleń planu. Analiza dotyczy zmian w stosunku do ustaleń dotychczas obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.

Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń planu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Opracowanie złożone jest z następujących głównych części:

- Analiza dotychczasowych działań inwestycyjnych na obszarze opracowania w zakresie oddziaływań na środowisko,
- Analiza ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego M. Krakowa*,
- Identyfikacja oddziaływań na środowisko związanych z realizacją i funkcjonowaniem obszaru
- Prognoza zmian stanu środowiska na skutek realizacji ustaleń planu wraz z określeniem ich możliwego zasięgu.
- Prognoza możliwego wpływu zmian środowiska na zdrowie i warunki życia mieszkańców
- Propozycje modyfikacji ustaleń planu oraz działań i przedsięwzięć zmierzających do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców.

Informacje o metodach zastosowanych przy opracowaniach zagadnień szczegółowych podano w odpowiednich rozdziałach nin. prognozy.

Prognoza zawiera część tekstową i załącznik graficzny.

2. GŁÓWNE UWARUNKOWANIA ZMIANY PLANU.

2.1. ŚRODOWISKO OBSZARU I JEGO STAN.

Obszar planu jest położony w makroregionie **Bramy Krakowskiej** podprovincji fizyczno-geograficznej **Północnego Podkarpacia**, w obniżeniu ciągnącym się równoleżnikowo u podnóża progu Pogórza Wielickiego, zwanym **Rowem Skawińskim**

Opatkowice położone są w południowo-zachodniej części miasta - Podgórzu, w dzielnicy samorządowej X, w odległości około 8 km od centrum.

Granice osiedla i niniejszego opracowania, stanowią:

- od północy – południowe obejście drogowe Krakowa (autostrada A4),
- od wschodu – koryto rzeki Wilgi,
- od zachodu - ulica Zakopiańska (droga krajowa nr 7).
- od południa - południowa i zachodnia granica m. Krakowa.

Jest to wyższy poziom Bramy Krakowskiej, którego rzeźba charakteryzuje się łagodnymi, rozmytymi formami o szerokich, rozległych kształtach. Głównymi formami terenu są:

Splaszczenia wierzchowinowe i ich skłony

Na obszarze opracowania jest to część wyraźnie wyróżniającego się równoleżnikowego pasma wierzchowiny oraz mały fragment mało znacznego w terenie pasma w północno-wschodniej części obszaru. Oba pasma obniżają się w kierunku wschodnim z niewielkim spadkiem 2 – 5%. Ich stoki, opadające w kierunku północ- południe stoki niewiele przekraczają spadek 5% przechodząc łagodnie w dna dolinek płaskodennych, dzielących pasma.

Dolina Wilgi – posiada płaskie dno o szerokości 200 – 400 m, rozcięte wąskim, stromościennym korytem rzeki o głębokości 3 – 6 m.

Obszar budują **trzeciorzędowe utwory miocenu** - ility i iłolupki warstw chodenickich i serii gipsowej, słabo przepuszczalne. Głębokość zalegania ich stropu wynosi przeważnie kilka metrów pod powierzchnią terenu. Stanowią one dobre podłoże budowlane. Starsze utwory przykryte są **osadami czwartorzędowymi**, warstwą o zmiennej grubości. reprezentowanymi przez utwory plejstocenu (gliny, pyły i gliny pylaste lessopodobne oraz piaski rzeczno – lodowcowe i holocenu) - głównie wyścielają one dna obniżeń w postaci mał, glin pylastych, a lokalnie i namulów organicznych i torfów Warunki gruntowe posadowienia obiektów budowlanych są na ogół korzystne.

Do gruntów słabonośnych, które ze względu na właściwości mechaniczne ograniczają możliwości zabudowy, należą namuły organiczne z torfami, wyścielające dna płaskodennych dolinek po południowej stronie terenów sportowych i przecinającej południową część terenu oraz miękkoplastyczne i plastyczne mady pylasto-gliniaste lokalnie w dnie doliny Wilgi.

Na obszarze objętym projektem planu nie ma złóż surowców mineralnych.

Obszar leży poza strefą zasilania wód mineralnych uzdrowiska Swoszowice.

Całe osiedle leży w zlewni Wilgi, Wody powierzchniowe to Wilga i małe cieki, lewobrzeżne dopływy Wilgi. Lokalnie pojawiają się wysięki wód podziemnych na zalegających bezpośrednio pod cienką warstwą gleby słabo przepuszczalnych ilastych utworach

miocieńskich (warstwy chodenickie). Południowo-wschodnia część obszaru i fragmenty niskiej terasy wzdłuż koryta Wilgi leżą w zasięgu zagrożenia powodziowego.

Biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe ze strony Wilgi, nie powinno się dopuszczać do zabudowy terenów położonych niżej niż 1 m powyżej rzędnej górnej krawędzi koryta Wilgi.. W przypadkach dopuszczenia zabudowy na tereny den dolin dopływów Wilgi, konieczna jest weryfikacja przepustowości koryt, a zwłaszcza przepustów drogowych i ewentualne powiększenie ich światła.

Na omawianym obszarze i w jego najbliższym otoczeniu występują dwa poziomy wodonośne - trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

Po objęciu Opatkowic zasięgiem wodociągu komunalnego wody podziemne tego obszaru utraciły znaczenie jako źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę. Nadal jednak czynna jest znaczna liczba studni kopanych, służących zaopatrzeniu w wodę do celów gospodarczych. . Większość terenów osiedla posiada korzystne warunki mezoklimatyczne. Jest to mezoklimat wyższych teras rzecznych i łagodnych stoków o ekspozycji południowej i wschodniej. Dna małych dolin – ze względu na ich rolę w kształtowaniu mezoklimatów osiedla jako rynien spływu chłodnego powietrza – nie powinny być przegradzane zabudową lub nasypami.

Omawiany teren jest domeną występowania **gleb brunatnych** wylugowanych, bielcowych, pływowych, małych, glejowych i mułowo-torfowych. Gleby Opatkowic należą do grupy o naturalnej lub nieco podwyższonej zawartości metali ciężkich. Jednakże niektóre uprawy z tego rejonu mogą się charakteryzować podwyższoną zawartością metali ciężkich przekraczającą zawartości dopuszczalne. Gleby są użytkowane rolniczo w niewielkim stopniu – przeważnie są od wielu lat odłogowane.

Rezultatem zaniechania użytkowania rolnego w ostatnich dziesięcioleciach jest zapoczątkowanie procesów sukcesji naturalnej. Jest to powolne przekształcanie się łąk w ziołorośla i ekspansja krzewów i drzew. Najdalej zaawansowana jest sukcesja na terenach podmokłych, zwłaszcza w dolince ciekę przecinającego południową część obszaru.

We wschodniej części Opatkowic są cztery znaczne powierzchniowo kompleksy zadrzewień. W zadrzewieniach można napotkać sporadycznie drzewa, które były tu niegdyś głównymi składnikami zbiorowisk leśnych: dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), wierzbę białą (*Salix alba*), Lipę drobnolistną (*Tilia cordata*). Zadrzewienia nie mają znaczenia produkcyjnego. Są jednak ważnym elementem środowiska obszaru.

Wśród roślin ozdobnych wyróżnia się duża liczba gatunków drzew i krzewów iglastych, sadzonych w ogrodach, a niekiedy i na terenach ogólnie dostępnych, które w kilku przypadkach, ze względu na wiek i skład gatunkowy zaczynają pełnić znaczącą rolę krajobrazową wewnątrz osiedlowych.

Jedynym fragmentem publicznej zieleni urządzonej, jest skwer przy ul. Smoleńskiego.

Położone w mniej urzeźbionym fragmencie Wysoczyzny Krakowskiej Opatkowice, są obszarem o niezbyt atrakcyjnym krajobrazie.

Jedynym źródłem **zanieczyszczenia powietrza**, którego wysoki poziom wywołuje ograniczenia w zagospodarowaniu terenów podlegających jego oddziaływaniu jest emisja komunikacyjna na autostradzie A4 i ul. Zakopiańskiej. Obszar zagrożeń w obu przypadkach dotyczy pasa o szerokości około 50 m od krawędzi jezdni, gdzie mogą występować przekroczenia dopuszczalnych stężeń motoryzacyjnych zanieczyszczeń powietrza – tlenków azotu, tlenku węgla i węglowodorów.

Dopuszczalny poziom **hałasu drogowego** jest przekraczany na ul. Zakopiańskiej. Wg pomiarów WIOŚ, równoważny poziom hałasu w porze dziennej sięga 75 – 80 dB (A) a najwyższy chwilowy - ponad 90 dB. Poziom hałasu na linii rozgraniczającej drogi oraz przy elewacjach niektórych domów mieszkalnych stojących w tej samej odległości sięga w dzień około 75 dB. Przekroczenia poziomu dopuszczalnego osiągają tu dla zabudowy jednorodzinnej w porze dziennej blisko 20 dB. Przekroczenia dla pory nocnej przewyższają

20 dB. Stan taki powoduje stałe przekroczenie warunków klimatu akustycznego pomieszczeń mieszkalnych budynków o standardowych przegrodach okiennych stojących bliżej niż 50 m od krawędzi jezdni.

Poziom hałasu na odcinku autostrady przylegającym do obszaru planu jest niższy z powodu małego natężenia i prędkości ruchu. Dotyczy to również przyległej części węzła opatkowickiego, gdzie skutecznym zabezpieczeniem terenów poza linią rozgraniczającą są istniejące ekrany akustyczne.

Obszar osiedla podlega również oddziaływaniu hałasu kolejowego z linii Kraków-Płaszów – Skawina, przebiegającej po północnej stronie autostrady A4. Oddziaływanie akustyczne tej linii w niewielkim stopniu wpływa na klimat akustyczny obszaru.

Osiedle jest wyposażone w kanalizację sanitarną. Ścieki odprowadzane są kolektorem biegnącym wzdłuż Wilgi do miejskiej oczyszczalni w Płaszowie.

Lokalne zasoby wód wykorzystuje się jedynie do celów gospodarczych, czerpiąc je z poziomu wodonośnego czwartorzędowego przy pomocy niektórych, nie zlikwidowanych studni. Ocenia się, że stopień zanieczyszczenia wód podziemnych nie wyklucza takiego użytkowania.

Wody Wilgi są zanieczyszczone; jakość wody w rzece odpowiada III klasie czystości. Stan sanitarny (wskaźnik miano Coli typu kałowego) kwalifikuje ją do wód nie odpowiadających klasie czystości (n.o.n).

Stosunkowo znaczna żyzność siedlisk i brak wykorzystania gospodarczego istniejących zadrzewień, nie koszonych łąk oraz pozostawionych bez użytkowania pól uprawnych sprzyja intensywnym procesom sukcesji i ekspansji roślinności potencjalnej (zasiedlającej właściwe sobie siedliska), obserwowanych na tych terenach.

- Obszar nie jest objęty żadną z form ochrony krajowego i regionalnego systemu przyrodniczych obszarów i obiektów chronionych (na podstawie ustawy o ochronie przyrody).
- Mimo istniejących stref zagrożeń i uciążliwości ciągów komunikacji drogowej nie utworzono obszarów ograniczonego użytkowania w ich zasięgu.
- Obszar C ochrony uzdrowiskowej Swoszowice obejmuje w całości i wykracza swym zasięgiem poza teren objęty projektem planu miejscowego.

W myśl założeń ochrony uzdrowisk, obszar ten obejmuje tereny, których sposób zagospodarowania ma duży wpływ na warunki naturalne i klimatyczne uzdrowiska.

2.2 USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU OGÓLNEGO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M. KRAKOWA (OBOWIĄZUJĄCE DO 31.12. 2002)

Ustalenia *planu ogólnego* m. Krakowa utrzymały charakter obszaru jako osiedla wolnostojącej zabudowy jednorodzinnej o niskiej intensywności zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji na powierzchni nie przekraczającej 30% danego obszaru obiektów usług publicznych i komercyjnych, zieleni publicznej, urządzeń sportu, infrastruktury technicznej, obiektów produkcyjnych „nieuciążliwych dla otoczenia” i urządzeń komunikacyjnych.

Do terenów mieszkaniowych włączono niewielkie nowe powierzchnie, formując jedynie trzy całkowicie nowe pasma zabudowy – najdłuższe z nich liczyło około 400 m długości.

Dwie duże powierzchnie istniejących w osiedlu terenów otwartych przeznaczono na lokalizację usług komercyjnych (symbol „UC”), tj. „banki, instytucje ubezpieczeń, dyrekcje lub zarządy jednostek gospodarczych” albo „obiekty jednostek projektowych”, handlu, gastronomii, rzemiosła, turystyki, „centra wystawiennicze, tereny koncentracji usług, usługi

łącności, z dopuszczeniem (do 20% powierzchni obszaru) „zieleni, usług publicznych (...) i mieszkań na wyższych kondygnacjach”.

Z istniejących terenów otwartych wydzielono również „Obszar Rolny i Urządzeń Rolnictwa” (symbol „RM”) z podstawowym przeznaczeniem pod urządzenia produkcji rolnej oraz „tereny otwarte zaplecza naukowego (pola doświadczalne i ogrody dydaktyczne)” z dopuszczeniem lokalizacji (do 15% powierzchni obszaru) usług komercyjnych, budynków mieszkalnych dla personelu, usług turystycznych, zieleni i ogródków działkowych.

W jednym przypadku (pasmo po południowej stronie ulicy Poronińskiej) zlokalizowano zabudowę mieszkaniową w zasięgu znaczącego oddziaływania na środowisko (hałas) ciągu ulicy Zakopiańskiej.

Zabudowę w zasięgu oddziaływania projektowanych wówczas łącznic autostradowego węzła opatkowickiego (usytuowanie budynków mieszkalnych do około 50 m od krawędzi jezdni) przeznaczono do „śmierci technicznej”, włączając ten obszar do terenów publicznej zieleni urządzonej („ZP”).

Jednym z najważniejszych elementów planu była zmiana wewnętrznego układu komunikacyjnego osiedla, której głównym powodem było projektowane przedłużenie ciągu ulicy Poronińskiej w kierunku wschodnim. Ulica ta, przebiegająca przez projektowany most na Wildze do południowej części Swoszowic, miała stanowić odciążenie ulicy Kąpielowej w Swoszowicach od ruchu ciężkiego, w związku z czym uzyskała w planie rangę ulicy zbiorczej.

Ważnym uzupełnieniem lokalnego układu komunikacyjnego miała stać się projektowana ulica lokalna dla obsługi terenów mieszkaniowych i usługowych w południowej części osiedla.

Teren istniejącego stawu przeznaczono na cele infrastruktury technicznej (symbol „IT”).

Sposób zagospodarowania terenów nie mógł naruszać ustaleń stref polityki przestrzennej:

- strefy nr 4: zachowania ogólnomiejskich warunków równowagi ekologicznej, na której obszarze zabroniona jest realizacja obiektów przemysłowych, baz i składów oraz wznoszenia obiektów utrudniających ruch powietrza wzdłuż obniżeń terenowych, dozwolona jest natomiast budowa obiektów mieszkalnych i mieszkalno-usługowych, jeżeli udział zabudowy w obszarze o danym przeznaczeniu nie przekracza 25%, a minimalna szerokość działki wynosi 20 m. Zasięg strefy obejmuje tereny otwarte (ZP, ZS, RP, IT) zabudowy mieszkaniowej (M4), i usług komercyjnych („UC”) poza ścisłym centrum osiedla, sąsiadujących z terenami otwartymi;
- strefy nr 11 dopuszczalnej intensywności zainwestowania miejskiego gdzie „dopuszcza się wszystkie formy zagospodarowania, których uciążliwość nie wykracza poza granice działki”. Strefą tą objęto tereny mieszkaniowe i usługowe centralnej części osiedla,
- strefy nr 13: rekompozycji układu urbanistycznego, w celu „wprowadzenia ładu przestrzennego w obszarach chaotycznej, rozproszonej zabudowy miejskiej, podmiejskiej, wiejskiej, osiedlowej i przemysłowej, gdzie działaniami podstawowymi są kreacja, rekompozycja i regulacja układów przestrzennych, obejmujące budowę obiektów, infrastruktury technicznej i dróg, a działaniami dodatkowymi – rekultywacja i rewaloryzacja wartości naturalnych i kulturowych, zniszczonych lub zagrożonych w procesie chaotycznej urbanizacji”. W zasięgu strefy znalazły się tereny zabudowy mieszkaniowej i usług komercyjnych zewnętrznych (obrzeżnych) części osiedla,
- strefy nr 15: ochrony i kształtowania przedpoła widoku, ustanowionej w celu „zachowania widoku i niedopuszczenia do jego przesłonięcia względnie zakłócenia (...) oraz utrzymania roli miejsc widokowych”. Działaniem podstawowym jest zachowanie terenu jako przestrzeni otwartej eksponującej widok, a działania dodatkowe powinny kształtować

„oprawę widoku”. Na obszarach położonych w strefie dopuszcza się „(...) w sytuacjach wyjątkowych, np. wynikłych z zaszłości (...)” możliwość uszczuplenia przedpoła widoku i wprowadzenia zabudowy. Zabronione jest m.in. wprowadzanie zieleni wysokiej (z wyjątkiem grup komponowanych w celu uatrakcyjnienia widoku). W granicach strefy znalazły się tereny otwarte obrzeżające osiedle (perspektywa doliny Wilgi);

- strefy nr 16; ochrony i kształtowania bliskiego planu widoku, gdzie działaniem podstawowym jest „ochrona gabarytu i formy”, natomiast zabronione jest przekraczanie gabarytu (wysokości) zabudowy charakterystycznej dla danego miejsca (pod czym rozumie się gabaryt przeważającej części budynków), strefa obejmuje wszystkie tereny osiedla przewidziane pod zainwestowanie obiektami kubaturowymi (budynkami);
- strefy nr 20; intensywności podmiejskiej – utworzona w celu zachowania walorów krajobrazu podmiejskiego oraz zapobiegania rozszerzania się strefy intensywności miejskiej. Dla zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności w tej strefie obowiązuje warunek zachowania terenów zielonych o powierzchni minimum 50% terenu mieszkaniowego. Zasadą kształtowania krajobrazu tej strefy jest tworzenie wyraźnych granic między terenami zabudowanymi i otwartymi w oparciu o naturalną rzeźbę terenu oraz zachowanie i kształtowanie sylwety zespołu osadniczego. Strefa obejmuje wszystkie tereny w osiedlu.

Zadaniem nin. opracowania jest m.in. przesłedzenie stanu dotychczasowej realizacji ustaleń dla stref polityki planu ogólnego w omawianym obszarze oraz stopnia ich uwzględnienia w ustaleniach omawianego projektu zmiany planu.

2.3 USTALENIA *STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M. KRAKOWA.*

Ustalenia *Studium* utrzymują charakter obszaru jako osiedla wolnostojącej zabudowy jednorodzinnej. Osiedle usytuowane jest w *strefie przedmieść* określonej jako *Zielony pierścień Krakowa*. należącej do *terenów położonych pomiędzy strefą miejską a granicą administracyjną miasta* charakteryzujące się *układem przestrzennym typowym dla terenów podmiejskich i wiejskich, ukształtowane w oparciu o historyczne układy urbanistyczne dawnych wsi, rozlokowane wzdłuż tradycyjnych traktów i dróg*. Jako cel ustanowienie strefy *Studium* określa *wyodrębnienie zewnętrznych obszarów miasta, charakteryzujących się (...) dużym udziałem terenów zielonych z enklawami zabudowy mieszkalnej o niskiej intensywności która (...) stanowić ma naturalną ochronę środowiska miasta i krajobrazowe tło dla intensywnej miejskiej struktury.*

Jako najważniejsze kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy w *Studium* określono:

- (...),
- *bezwzględna dbałość o utrwalenie zachowanych zasobów i odtworzenie powiązań przyrodniczych,*
- *zachowanie wartościowych historycznych układów urbanistycznych i ukształtowanych tradycyjnych zespołów zabudowy dawnych wsi podkrakowskich,*
- *kształtowanie nowych skupionych zespołów zabudowy o niskiej intensywności podporządkowane ochronie przyrodniczej i krajobrazowej,*
- *ograniczenie zainwestowania o wysokiej intensywności oraz zainwestowania związanego z produkcją, przemysłem i wytwórczością na rzecz zabudowy mieszkalnej i usługowej.*

Wg rysunku i ustaleń *Studium* niemal cały obszar objęty planem przeznaczono do zabudowy i zainwestowania.

Jako główne kierunki zagospodarowania oznaczono:

- MN – tereny o przeważającej funkcji mieszkaniowej niskiej intensywności** uzupełnione obiektami i urządzeniami służącymi realizacji celów publicznych (...), usług komercyjnych służących zaspokojeniu potrzeb mieszkańców na poziomie lokalnym, gdzie jako główne kierunki zagospodarowania przestrzennego uznano realizację zabudowy jednorodzinnej o intensywności nie przekraczającej 0,4 i wysokości ograniczonej do 13 m oraz porządkowanie i rozbudowa istniejących układów przestrzennych (...) przekształcenie terenów o układzie własności typowym dla obszarów rolniczych w tereny zabudowy miejskiej przy równoczesnym (...) układzie zgodnym z warunkami i tradycją lokalną. Zabudowa komercyjna powinna być zgodna z charakterem lokalnym istniejącej zabudowy (pod względem formy i skali...) z wykluczeniem inwestycji (...) powodujących zagrożenie dla jakości środowiska i warunków życia;
- UC – tereny o przeważającej funkcji usług komercyjnych** gdzie mają być lokalizowane obiekty i urządzenia umożliwiające realizację przedsięwzięć komercyjnych wraz z możliwym uzupełniającym programem mieszkaniowym wielorodzinnym a jako główne kierunki zagospodarowania przestrzennego przyjęto racjonalne wykorzystanie terenu, (...) kształtowanie zabudowy w sposób tworzący miejską przestrzeń o wysokiej jakości, (...) uwzględnienie charakteru miejsca oraz powiązań ze strukturą miasta;
- ZO – tereny otwarte (w tym rolnicza przestrzeń produkcyjna)** prócz niej obejmujące ogrody, zadrzewienia, zarośla nadrzeczne, (...) ciek i zbiorniki wodne gdzie do głównych kierunków zagospodarowania przestrzennego należeć mają utrzymanie i ochrona przed zainwestowaniem niezabudowanych terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego miasta (...);
- KT – główne korytarze drogowo uliczne** dla których określono podstawowe parametry mające zapewnić możliwości techniczne realizacji wraz z wyposażeniem uwzględniającym uwarunkowania lokalne. Wzdłuż trasy autostrady określono strefę ponadnormatywnego oddziaływania. Ponieważ kategorią autostrad (A) objęto również drogi ekspresowe, zaliczona do nich droga nr 7 (ul. Zakopiańska) także powinna mieć określoną strefę ponadnormatywnego oddziaływania.

Prócz ograniczeń wynikłych z powodów technicznych (obszary ponadnormatywnych oddziaływań komunikacji drogowej) na rysunku *Studium* spod zabudowy wyłączono jedynie tereny zalewowe wzdłuż Wilgi i dno dolinki potoku w południowej części osiedla jako tereny otwarte ZO oraz zadrzewienie wzdłuż cieku po południowej stronie terenów sportowych jako teren zieleni publicznej ZP.

2.4 STOPIEŃ REALIZACJI USTALEŃ PLANU I STUDIUM.

Stopień realizacji ustaleń planu miejscowego, mających wpływ na stan środowiska przyrodniczego jest bardzo zróżnicowany:

Obszary zainwestowane:

Wg ustaleń planu z r. 1992 wzrósł stopień wypełnienia poszczególnych terenów budowlanych. W terenach wyznaczonych pod zabudowę mieszkaniową pozostało około 20% wolnych działek. Nie doszło natomiast do realizacji wyznaczonych pasm zabudowy mieszkaniowej po zachodniej stronie ul. Smoleńskiego i po stronie południowej ulicy Poronińskiej.

Nie doszło także do wykorzystania większości terenów przeznaczonych pod usługi komercyjne, lub wykorzystano je częściowo w innym celu (np. stadion sportowy przy ul. Inicjatywy Lokalnej).

Na żadnym z terenów przeznaczonych pod zieleń publiczną (urządzoną) nie podjęto prób jej urządzenia. Tereny te w części pozostają nadal pod uprawą jako warzywniki lub grunty orne lub leżą odłogiem ulegając powolnej sukcesji naturalnej.

Najdalej zaawansowane są procesy sukcesyjne na obszarze przeznaczonym w planie na cele upraw rolnych. Na podmokłych terenach w obniżeniu dolinnym rozwinęły się tam zadrzewienia olszynowe oraz powierzchnie szuwarów i podmokłych łąk. W szybkim tempie zarastaniu ulega również pas terenu przeznaczony pod zieleń urządzoną ciągnący wzdłuż wspomnianej dolinki po jej południowej stronie.

Przedsięwzięcia z zakresu komunikacji ograniczyły się do modernizacji ul. Poronińskiej, nie podjęto dotychczas jej przedłużenia, ani budowy planowanej ulicy lokalnej w południowej części osiedla.

Po realizacji węzła opatkowickiego i autostrady do ul. Wielickiej nie podjęto dalszych działań z zakresu modernizacji układu dróg głównych, tj. przede wszystkim modernizacji ul. Zakopiańskiej. Sytuacja ta nie jest całkowicie pozbawiona zalet, ponieważ opóźnienie decyzji pozwoliło dopracować koncepcję kształtowania zabudowy wzdłuż ulicy oraz włączeń do niej lokalnego układu ulic.

Wyposażenie jezdni w rejonie węzła opatkowickiego w ekrany akustyczne spowodowało radykalne ograniczenie oddziaływania hałasu komunikacyjnego na klimat akustyczny obszarów przylegających do autostrady i łącznic węzła.

Infrastruktura techniczna: Zrealizowanym przedsięwzięciem wynikającym z ustaleń planu mającym poważny wpływ na poprawę jakości środowiska obszaru jest lewobrzeżny kolektor sanitarny wzdłuż Wilgi, odprowadzający ścieki bytowe poza obszar osiedla. Wobec podłączenia większości zabudowy do kanalizacji sanitarnej praktycznie zanikł problem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami fekalnymi.

Nie podjęto wykorzystania terenu stawu przy ul. Smoleńskiego na cele infrastruktury technicznej.

Ocena stopnia realizacji ustaleń dla stref polityki przestrzennej planu ogólnego:

- Strefa nr 4: Nie nastąpiły zmiany zagospodarowania osiedla, które mogły by znacząco wpłynąć na pogorszenie warunków równowagi ekologicznej – tak samego osiedla, jak oddziaływania na stan równowagi ekologicznej południowej części miasta.
- strefa nr 5: teren wchodzący w skład strefy został wykorzystany zgodnie z ustaleniem planu poprzez realizację stacji paliw. Przypisanie mu sposobów zagospodarowania określonych dla strefy nr 5 było prawdopodobnie skutkiem omyłkowego zaliczenia terenu w skład strefy 5.
- Strefa nr 11: nie wprowadzono elementów zagospodarowania, które stały by w sprzeczności z zasadami zagospodarowania terenów określonymi dla terenów strefy.
- Strefa nr 13: Nie nastąpiły zmiany, które mogły by utrudnić lub uniemożliwić działania przewidziane dla objętych nią obszarów, ponieważ rozwój zagospodarowania odbywał się zgodnie z ustaleniami planu, nie wykraczając poza wyznaczone linie rozgraniczające lub linie nieprzekraczalne dla zabudowy.
- Strefa nr 15: Sposób zagospodarowania „przedpola widoku” nie stoi w sprzeczności z celami ustanowienia strefy. Obszary otwarte wchodzące w skład strefy pełnią w ograniczonym stopniu przypisaną im funkcję, gdyż samorzutnie wyrosłe drzewa zasłoniły dawną oś widokową Wilgi.
- Strefa nr 16. Zachowane zostały w toku dotychczasowej realizacji ustaleń planu wymagania w zakresie gabarytu nowo realizowanych budynków.

- Strefa nr 20. Zagospodarowanie terenu odpowiadało wymaganiom ustaleń planu, tym samym zostały zachowane zasady zagospodarowania terenu obowiązujące w terenach zaliczonych w obręb strefy.

Reasumując należy stwierdzić, że uchwalenie ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Krakowa nie spowodowało dużych zmian w sposobie zagospodarowania obszaru.

3. USTALENIA PROJEKTU PLANU.

3.1 POTRZEBA OPRACOWANIA PLANU

Potrzeba sporządzenia planu miejscowego obszaru Opatkowice – Wschód wyniknęła z konieczności:

- dostosowania ustaleń planu do obowiązujących nowych lub zmienionych regulacji prawnych,
- regulacji związanych z ul. Zakopiańską w związku z planowaną jej modernizacją i podwyższeniem kategorii technicznej z GP 2/2 na S 2/3¹,
- zaprojektowania lokalnego układu komunikacyjnego osiedla w powiązaniu z układem ogólnomiejskim, z możliwością bezkolizyjnego przekroczenia ul. Zakopiańskiej,
- weryfikacji programu i lokalizacji usług publicznych i komercyjnych
- weryfikacji przeznaczenia poszczególnych terenów, przede wszystkim z powodu licznych wniosków właścicieli terenów o zmianę ich przeznaczenia.

3.2 PODSTAWOWE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA OBSZARU.

Podstawowym elementem ustaleń projektu planu jest określenie przeznaczenia terenów wynikających m. in. z zamierzonej modernizacji ulicy Zakopiańskiej oraz rozwojem terenów zaiwestowania

Ustalenia planu decydują o:

- wielkości i rozmieszczeniu terenów, które w związku z zamierzoną modernizacją ul. Zakopiańskiej i projektowanym powiązaniem z nią układu komunikacji lokalnej, mogą być przeznaczone pod komunikację,
- przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy od strony ul. Zakopiańskiej. Tereny pomiędzy tą linią i obecną linią rozgraniczającą ul. Zakopiańskiej, wg projektu ustaleń, podlegają zakazowi lokalizacji nowych budynków oraz odnowy (rozbudowy, przebudowy i modernizacji) budynków istniejących. Dopuszczalne jest natomiast użytkowanie istniejących obiektów na dotychczasowych zasadach, pod warunkiem wyeliminowania zagrożeń wynikających z oddziaływania ruchu drogowego na ul. Zakopiańskiej,
- wyznaczeniu potencjalnych stref ponadnormatywnego oddziaływania zmodernizowanej ulicy Zakopiańskiej i autostrady A4 (ustalonych dla autostrady A4 decyzją o ustaleniu lokalizacji autostrady) jako „strefa zagrożeń” – w odległości do 50

¹ GP 2/2 – ulica główna ruchu przyspieszonego o dwu jezdniach po dwa pasy ruchu, S 2/3 – ulica ruchu ekspresowego o dwu jezdniach po 3 pasy ruchu.

m od krawędzi jezdni i „strefa uciążliwości”² w odległości do 150 m od tej krawędzi. W pierwszej wykluczono możliwość lokalizacji nowych budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi; w drugiej wymaga się w odniesieniu do budynków przeznaczonych na pobyt ludzi zastosowania rozwiązań zapewniających dotrzymanie standardów klimatu akustycznego pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Skutkiem wyznaczenia pierwszej z tych stref („zagrożeń”) jest w ustaleniach projektu planu zmiana dotychczasowego przeznaczenia istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, zamiast których wyznaczono tereny „z podstawowym przeznaczeniem pod zielenią ochronną, izolacyjno – krajobrazową” lub usługi

Przy wyznaczaniu stref „zagrożeń” i „uciążliwości” określonych w decyzji lokalizacyjnej dla autostrady nie wzięto pod uwagę potencjalnego oddziaływania łącznic węzła opatkowickiego, ponieważ zabrakło do tego podstawy w decyzji lokalizacyjnej autostrady, która pomija ich oddziaływanie.

Jako podstawowe elementy charakterystyczne z punktu widzenia ochrony i kształtowania ładu przestrzennego przyjęto:

- wymagający ukształtowania krajobraz ul. Zakopiańskiej z terenami przyległymi,
- zabudowania pofolwarczne wymagające ukształtowania,
- linie z rozwojowych terenów zabudowy mieszkaniowej,
- rzeka Wilga i pasmo terenów otwartych wzdłuż rzeki,
- istniejący staw.

Zasady zagospodarowania terenów określono przy zastosowaniu systemu nakazów, zakazów i dopuszczeń, wśród których jako najbardziej istotne dla utrzymania i ukształtowania ładu przestrzennego i pożądanego stanu środowiska wymieniono m. in.:

- kształtowania uporządkowanej linii zabudowy wzdłuż ul. Zakopiańskiej,
- sukcesywnej likwidacji istniejących budynków usytuowanych zbyt blisko tej ulicy,
- zagospodarowanie terenów i obiektów pofolwarczych,
- kształtowania rozwojowych terenów zabudowy mieszkaniowej {9MN, 17 MN(w), 23MW(n)} z harmonijnym dowiązaniem do zabudowy istniejącej,
- zagospodarowania terenów wzdłuż Wilgi jako elementu systemu parków rzecznych,
- włączenie istniejącego stawu w system przestrzeni publicznej osiedla;

zakazy:

- wznoszenia wzdłuż ul. Zakopiańskiej obiektów i urządzeń tymczasowych oraz urządzeń reklamowych bliżej niż 20 m od jezdni,
- grodzenia nieruchomości przylegających do koryta Wilgi w sposób uniemożliwiający powszechne korzystanie z wód

Ustalone zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

jako nakazy:

- zachowanie proporcji między zabudowaną i niezabudowaną częścią działki lub terenu określając je w ustaleniach szczegółowych dla każdej z form użytkowania terenu,

² wg aktualnie obowiązującej terminologii prawnej „strefa znaczącego oddziaływania na środowisko”

- kompleksowego rozwiązywania problemów (...) gospodarki wodno-ściekowej, komunikacji i zieleni, ochrony cieków wodnych i ich „otuliny biologicznej” oraz istniejącego systemu terenów otwartych,
- kształtowania terenów zabudowy o charakterze podmiejskim z zachowaniem wartościowych obiektów budownictwa tradycyjnego,
- stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających zachowanie standardów klimatu akustycznego w strefach oddziaływania akustycznego ruchu drogowego,
- stosowania paliw „ekologicznie czystych”,
- respektowania wymagań wynikających z położenia w strefie uzdrowskiej „C” uzdrowiska Swoszowice;

jako zakazy:

- lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko lub takich, których znaczące oddziaływanie na środowisko mogło by wykraczać poza obszar którym władza prowadzący działalność gospodarczą,
- lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w strefach zagrożeń ponadnormatywnego oddziaływania ruchu drogowego (na autostradzie A4 i ul. Zakopiańskiej),
- lokalizacji budynków bez podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- budowy większych parkingów i innych utwardzonych powierzchni komunikacyjnych bez kanalizacji opadowej i urządzeń do podczyszczania ścieków.

Określono także przyporządkowanie poszczególnych terenów funkcjonalnych do standardów klimatu akustycznego określonych dla nich przez rozporządzenie ministra środowiska.

Jako tereny i obiekty środowiska kulturowego wymagające ochrony określono stanowiska archeologiczne oraz teren dawnego folwarku.

Ustalono ponadto wymogi dotyczące zachowania porządku i estetyki przestrzeni publicznych - pasów drogowych.

W ustaleniach dotyczących rozwiązań komunikacyjnych przewidziano możliwość połączeń lokalnej sieci ulic z ul. Zakopiańską oraz bezkolizyjnych powiązań poprzecznych w stosunku do ul. Zakopiańskiej, celem ułatwienia i zapewnienia bezpiecznego połączenia z zachodnią częścią osiedla, gdzie znajduje się m. in. szkoła podstawowa i kościół, obsługujące obie części osiedla.

W układzie komunikacji lokalnej wprowadzono uściślenia i zmiany przebiegu projektowanych ulic dojazdowych w południowej części osiedla, przy przyjęciu jako zasady maksymalnej adaptacji istniejącego tu układu oraz minimalizacji zajmowanej powierzchni.

Ciąg ulicy Poronińskiej, mający stanowić alternatywną dla ul. Kąpielowej drogę dojazdową do Swoszowic otrzymał kategorię ulicy lokalnej, z zastosowaniem parametrów technicznych wymaganych dla ulicy zbiorczej.

Większe nowe **tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową** wyznaczono w południowej części osiedla, na terenie poprzednio przeznaczonym pod zielen publiczną oraz w części wschodniej, powiększając tereny mieszkalnictwa kosztem zieleni publicznej (planowanej uprzednio na prywatnych działkach). Część terenów mieszkalnictwa (przede wszystkim położonych w zasięgu silnego oddziaływania ruchu drogowego w ul. Zakopiańskiej na środowisko) została zamieniona na tereny usługowe lub tereny zieleni „ochronnej, izolacyjno-krajobrazowej”. Zamiana terenów mieszkaniowych na tereny zieleni może mieć obecnie jedynie charakter czysto formalny i jest to „wskazanie na przyszłość”.

Bardzo istotnym postanowieniem projektu planu jest wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od strony koryta Wilgi na terenach przeznaczonych pod zabudowę w poprzednich planach zagospodarowania przestrzennego, wyznaczenie terenów zieleni niepublicznej na częściach działek przylegających do koryta Wilgi oraz poszerzenie pasma zieleni publicznej w bliskości koryta rzeki na tym odcinku. W ten sposób w planie dążono do odtworzenia

pasma terenów otwartych o naturalnym charakterze pokrycia roślinnością wzdłuż koryta rzeki, aby poprawić możliwość pełnienia roli elementu łączącego w systemie przyrodniczym obrzeży miasta.

Zabieg ten ma charakter formalny, zwłaszcza w odniesieniu do terenów zieleni publicznej i zachowa ten charakter, dopóki objęte nim części działek pozostawać będą w rękach prywatnych.

W terenach zabudowy mieszkaniowej dopuszczono lokalizację usług publicznych lub komercyjnych, z zastrzeżeniem, że nie mogą one oddziaływać na środowisko otoczenia w stopniu powodującym naruszenie obowiązujących standardów środowiska, zwłaszcza określonych dla pomieszczeń mieszkalnych. W terenach mieszkaniowych położonych w zasięgu potencjalnej „strefy uciążliwości” dopuszczono całkowitą zmianę funkcji mieszkaniowej na usługową

Projekt ustaleń dla terenów mieszkalnictwa określa dość ściśle rygory ograniczające intensywność zabudowy, a zwłaszcza jej dopuszczalne wymiary oraz podstawowe zasady harmonizacji w zespołach. Wymagania te są szczególnie istotne wobec eksponowanego położenia osiedla przy jednym z głównych wjazdów do miasta.

Dla terenów **usług komercyjnych**, których powierzchnię w porównaniu do poprzednich wersji planów zagospodarowania przestrzennego nieco powiększono, sformułowano wymagania dotyczące wysokości obiektów, kształtu dachów oraz zachowania „ładu przestrzenno – architektonicznego w zakresie skali i formy gabarytów zabudowy” w celu „harmonijnego kształtowania krajobrazu ulicy Zakopiańskiej”. Z powodu położenia w obszarze dawnego założenia dworskiego objętego ochroną konserwatorską, lokalizacja obiektów usługowych na tym terenie (symbol „U(c)”) wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania zgodnie z zasadami prawnymi obowiązującymi dla obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską.

Podobnie jak dla obiektów usługowych zlokalizowanych na terenach zabudowy mieszkaniowej sformułowano warunek takiego ograniczenia oddziaływania na środowisko by nie występowało naruszenie obowiązujących standardów środowiska poza obszarem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny, zwłaszcza standardów określonych dla pomieszczeń mieszkalnych.

Projekt ustaleń planu pozostawia znaczną swobodę wykorzystania **terenu przeznaczonego pod usługi publiczne**, jednak wymagane jest przeprowadzenie postępowania zgodnie z przepisami obowiązującymi dla obszarów i obiektów pozostających pod ochroną konserwatorską.

Tereny zieleni podzielono na trzy kategorie:

- **Tereny zieleni publicznej („ZP”)**, obejmujące w północnej części osiedla istniejący skwer, obrzeża koryta Wilgi, pasmo zadrzewień wzdłuż dopływu Wilgi po południowej stronie stadionu sportowego, a w części południowej obrzeża stawu i niewielkie urządzone skwery przy ul. Smoleńskiego. Charakter zabudowy osiedla - niemal wyłącznie zabudowa jednorodzinna w ogrodach ozdobnych i użytkowych - powoduje, że wykorzystanie terenów zieleni publicznej przez mieszkańców jest niewielkie, z czego wynika szczupłość wyznaczonej powierzchni.
- **Tereny zieleni niepublicznej („ZO”)**, obejmującej położone w południowej części obszaru - w sąsiedztwie zadrzewień nad Wilgą - działki lub ich części na tyłach zabudowy przy ul. Smoleńskiego oraz zadrzewienia w dnio dolinki dopływu Wilgi zasilającego staw przy ul. Smoleńskiego. Tereny te, pozostające częściowo w zasięgu wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%, mają być wg projektu wyłączone spod zabudowy, a celem ich wyznaczenia jest poszerzenie pasma zieleni wzdłuż Wilgi.
- **Tereny zieleni ochronnej, izolacyjno-krajobrazowej (ZI)**, które obecnie i do czasu modernizacji głównego układu komunikacyjnego (autostrada, ulica ekspresowa) -

pozostają w obecnym użytkowaniu tj. jako zabudowa mieszkaniowa i usługowa. Z ustaleń projektu planu wynika, że tereny o tym przeznaczeniu mogą być wykorzystane w części pod komunikację lub usługi komercyjne. Trudno wykluczyć założenie, że prawdopodobnie również w przyszłości nie będą to tereny zieleni. Rzeczywisty sposób ich zagospodarowania i stopień wykorzystania pod zielenią zależy w dużej mierze od polityki władz miejskich w zakresie realizacji ustaleń planu.

3.3 USTALENIA SZCZEGÓŁOWE DLA FORM UŻYTKOWANIA TERENÓW.

Szczegółowe przepisy określające przeznaczenie terenów i ich zagospodarowanie określa rozdział 2.

W tabeli poniżej zestawiono warunki zabudowy i zagospodarowania wpływające na jakość kształtowania środowiska obowiązujące w wyznaczonych terenach zabudowy. Dla poszczególnych kategorii terenów określono rodzaj i zakres obowiązujących dla niej standardów środowiska, jako elementu różnicującego.

Użytkowanie terenów		zasady zagospodarowania	
Podstawowe	Dopuszczalna lokalizacja	ustalenia obowiązujące (nakazy i zakazy) określające dopuszczalne oddziaływanie na środowisko	Wymagane standardy klimatu akustycznego: dzień – noc dB(A) poziom progowy ³
1	2	3	4
MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Zabudowa: mieszkalna wielorodzinna (do 4 mieszkań), usługowa nie mogąca znacząco oddziaływać na środowisko terenów sąsiednich i pomieszczeń mieszkalnych, w zasięgu potencjalnej strefy ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko możliwe wykorzystanie 100% powierzchni terenu pod usługi, tereny sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, dojazdy i parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunalnej	wysokość budynków do 13 m, zachowanie min 25 % powierzchni biologicznie czynnej lokalizacja zabudowy minimum 15 m od górnej krawędzi koryt wód powierzchniowych, minimalne powierzchnie działek budowlanych 600 i 400 m ² , stopień zabudowy działki do 03	a) 60 -50 b) 55-45 a) 75-67 b) 67–57
MN(w) – jak MN	Zabudowa: wielorodzinna jak w terenach MN, usługowa nie oddziałująca znacząco na środowisko terenów sąsiednich i pomieszczeń mieszkalnych, tereny sportu i rekreacji, zieleni urządzonej, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej	jak wyżej, lecz bez obowiązku lokalizacji zabudowy minimum 15 m od górnej krawędzi koryt wód powierzchniowych,	

1	2	3	4
---	---	---	---

³ a – od dróg lub linii kolejowych, b – od innych źródeł

MN(s)	Zabudowa: wielorodzinna jak w terenach MN, usługowa nie oddziałująca znacząco na środowisko terenów sąsiednich i pomieszczeń mieszkalnych, tereny zieleni urządzonej, dojazdy i parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunalnej	jak dla terenów MN lecz bez obowiązku lokalizacji zabudowy minimum 15 m od górnej krawędzi koryt wód powierzchniowych, oraz zakazu wydzielania działek budowlanych mniejszych niż 600 i 400 m ²	
MN(u)	jak wyżej lecz bez zabudowy wielorodzinnej	jak dla terenów MN z wyjątkiem ograniczeń wysokości zabudowy	
MN(z) utrzymanie istniejącej zabudowy MN	dopuszczalna lokalizacja zabudowy usługowej nie oddziałującej znacząco na środowisko terenów sąsiednich i pomieszczeń mieszkalnych, tereny zieleni urządzonej zwłaszcza izolacyjno-krajobrazowej, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej	jak dla terenów MN	
MW, MW(n) zabudowa wielorodzinna	jak dla terenów MN, na terenie MW(n) budownictwo socjalne lub zabudowa jednorodzinna	intensywność zabudowy 0,85 – 1,2, dla terenu MW(n) do 0,85, budynki niskie (N)	a) 60 -50 b) 55-45
U(c) usługi komercyjne	usługi publiczne, urządzenia sportowe, zieleni publiczna, ścieżki rowerowe, ciągi piesze, urządzenia komunikacji – w tym parkingi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej. Utrzymanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej (tereny 26, 27. 28 U(c) pod warunkiem wyeliminowania zagrożeń – skutków oddziaływania ul. Zakopiańskiej	wykluczone przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko w stopniu wymagającym sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (w szczególności terenów 8 i 9 MN) wymagane uwzględnienie oddziaływania węzła autostradowego, intensywność zabudowy do 0,85, minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej, od strony węzła autostradowego – pas zieleni izolacyjno krajobrazowej szerokości min. 20 m.	a) 75-67 b) 67–57 obowiązuje w przypadku utrzymania zabudowy mieszkaniowej
29, 30, 31 U(c)	przeznaczenie terenów na cele zabudowy mieszkaniowej pod warunkiem wyeliminowania zagrożeń – skutków oddziaływania ul. Zakopiańskiej	wymagane uwzględnienie oddziaływań ul. Zakopiańskiej, intensywność zabudowy 0,85 – 1,2, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej min. 10%	
U(p) usługi publiczne	usługi komercyjne (teren 33U(p) w 30%)	wymagane uwzględnienie uwarunkowań wynikających z istniejących wartości kulturowych intensywność zabudowy do 0,85 wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej min. 20% - teren 33U(p) i 10% - teren 34 U(p)	
35US sport	utrzymanie istniejącego sposobu zagospodarowania terenu		
ZP (p) urządzona zieleni publiczna	tereny rekreacji i sportu, ciągi piesze i rowerowe, infrastruktura techniczna, w terenie 38ZP możliwość lokalizowania tymczasowych obiektów związanych z funkcją rekreacyjną	do czasu zagospodarowania docelowego pozostawia się w dotychczasowym użytkowaniu	

1	2	3
---	---	---

ZP(n) ogrody przydomo- we	zieleń urządzona niepubliczna	wyłączone z zabudowy
ZO „natu- ralna” zieleń nieu- rządzona i użytki rolne	urządzenia sportu i rekreacji z niezbędnymi obiektami funkcjonalnymi oraz koniecznymi usługami komercyjnymi, zieleń publiczna, ciągi piesze i rowerowe, dojazdy i parkingi, infrastruktura techniczna i komunalna	zakaz zajęcia pod przeznaczenie dopuszczalne więcej niż 20% terenu 49 ZO
50 ZI zieleń ochro- nna - izo- lacyjno- krajobraz owa	przeprowadzenie ulicy lokalnej, usługi komercyjne (max 20% powierzchni terenu)	zasady urządzenia i funkcjonowania wg warunków określonych w decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady A4
WS wody powierzch- niowe		nieprzekraczalna linia zabudowy 15 m od krawędzi brzegów
54KD(S) droga ekspresowa (kl S)	w zależności od przyjętych rozwiązań poszerzenie pasa drogowego na tereny przyległe. W pasie między nieprzekraczalną linią zabudowy i linią rozgraniczającą drogi nr 7 dopuszcza się lokalizację: pasów zieleni izolacyjno-krajobrazowej, infrastruktury technicznej, parkingów, reklam wolnostojących (dalej niż 20 m od krawędzi jezdni istniejącej drogi krajowej	zapewnienie warunków integracji obu obszarów Opatkowic (Wschód i Zachód) rozwiązania projektowe i techniczne minimalizujące negatywne skutki dla środowiska i krajobrazu
55KD(S)	j.w.	j.w.
wodocią- gi i kana- lizacja	pełne wyposażenie obszaru	
system ciepłowni- czny	utrzymanie istniejącego systemu, dla usług komercyjnych budowa kotłowni lokalnych z użyciem paliw „czystych ekologicznie”	
gospo- darka odpadami	system zorganizowanego odbioru z segregacją odpadów „u źródła”	

Zestawienie powyższe, prócz syntetycznego porównania podziału funkcjonalnego obszaru planu, obrazuje zróżnicowanie wymagań w zakresie jakości środowiska form użytkowania terenów przeznaczonych na stały lub długotrwały pobyt ludzi, poprzez zestawienie obowiązujących warunków zagospodarowania powierzchni działek i intensywności zabudowy. Elementem określającym standardy środowiska terenów mieszkaniowych jest dopuszczalny poziom hałasu komunikacyjnego lub pochodzącego z innych źródeł.

3.4 OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ PLANU Z USTALENIAMI *STUDIUM*.

Ustalenia projektu planu w pełni respektują *Studium* w zakresie jego głównych ustaleń:

- tworzą możliwość nadania ul. Zakopiańskiej i jej obrzeżom charakteru reprezentacyjnej arterii wlotowej do miasta,
- utrzymują charakter osiedla jako terenu mieszkaniowego niskiej intensywności w strefie przedmiejskiej o korzystnych dla mieszkalnictwa warunkach środowiska,

- zapewniają lokalizację podstawowych usług dla mieszkańców osiedla, lub dogodne połączenie z częścią osiedla wyposażoną w usługi publiczne – po zachodniej stronie ul. Zakopiańskiej,
- tworzą rezerwę terenową zapewniającą możliwość wprowadzenia zieleni o funkcji izolacyjno – krajobrazowej, wspomagającej działanie urządzeń technicznych ograniczających oddziaływanie głównych arterii komunikacyjnych na środowisko osiedla,
- zapewniają zachowanie jako terenów otwartych pasm dolinnych o znaczeniu przewietrzającym i sprzyjającym zachowaniu różnorodności biologicznej,
- zapewniają możliwość ochrony obiektów podlegających historycznych podlegających ochronie konserwatorskiej.

3.5 ZGODNOŚĆ USTALEŃ PROJEKTU PLANU Z UWARUNKOWANIAM I EKOFIZJOGRAFICZNYMI.

Niezbyt wysoki stopień utrwalenia struktury przestrzennej osiedla, przejawiający się dużą powierzchnią terenów pozbawionych trwałego zainwestowania, pozostawia znaczne pole rozwiązań dla kształtowania jego wewnętrznych struktur. Podstawowym ograniczeniem jest charakter i rozmieszczenie terenów objętych wnioskami o zmianę przeznaczenia terenów, wobec którego uwarunkowania ekofizjograficzne zagospodarowania stanowią swoiste „tło” pola rozwiązań.

Specyfika obszaru i jego istniejące zagospodarowanie, układ terenów o przesądzonym już przyszłym użytkowaniu oraz rozmieszczenie terenów objętych wnioskami pozwoliły na zachowanie na większej części obszaru zgodności podstawowych cech zagospodarowania z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi:

- Zdecydowana większość terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej znajduje się w strefach o najkorzystniejszych warunkach fizjograficznych (I, II), nie będących zarazem istotnymi elementami systemu przyrodniczego obszaru. Tereny najbardziej korzystne przeznaczono głównie pod zabudowę usługową, natomiast zabudowa mieszkaniowa znalazła się przeważnie w terenach o nieco mniej korzystnych warunkach, co zdeterminowało jej istniejące rozmieszczenie, ustalenia poprzednich planów zagospodarowania przestrzennego oraz rozmieszczenie terenów objętych wnioskami o zmianę przeznaczenia.
- Niewielki fragment nowych terenów zabudowy mieszkaniowej znajdzie się w strefie o mało korzystnych warunkach ekofizjograficznych, położonych w dolinie Wilgi, na obszarze niskiej terasy.
- Obszary strefy IV określonej w opracowaniu ekofizjograficznym – obejmująca najniższe położone tereny podmokłe w dnach bocznych dolinek o relatywnie wysokiej wartości przyrodniczej oraz podmokłe fragmenty dna doliny Wilgi, wybitnie niekorzystne dla zainwestowania, pozostaną praktycznie poza zasięgiem terenów zainwestowanych.

Orientacyjnie określone tereny zalewowe o prawdopodobieństwie 1% w dolinie Wilgi pozostaną całkowicie poza zasięgiem terenów zainwestowanych.

Zakładane wskaźniki intensywności zabudowy i ograniczenia wysokości budynków sprawiają, że planowany rozwój zabudowy nie będzie mieć wpływu na warunki naturalnego przewietrzania.

4. OCENA SKUTKÓW USTALEŃ PLANU W ZAKRESIE DYSPOZYCJI PRZESTRZENNYCH

4.1 TENDENCJE ZMIAN PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Ponieważ niezwykle mało prawdopodobne jest całkowite zaniechanie w działalności realizacyjnej ustaleń uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego, pod terminem „brak realizacji ustaleń planu” – określonym w rozporządzeniu w sprawie opracowań prognostycznych – należy rozumieć raczej brak kompleksowej realizacji jego ustaleń.

Stosunkowo niewielkie przemiany zagospodarowania terenów przewidziane w projekcie *planu miejscowego* nie przyniosą poważnych zmian sposobów zagospodarowania i użytkowania obszaru – które mogły by przynieść w krótkim czasie radykalną zmianę stanu środowiska tj. np. szybkie osiągnięcie stanu pożądanego, lub też wzrost niekorzystnych oddziaływań.

Brak realizacji ustaleń planu spowoduje ogólnie utrzymanie istniejącego stanu środowiska lub też jego pogorszenie. Sytuacja taka nie mogła by dawać podstaw do oczekiwania poprawy stanu środowiska.

Utrzymaniu istniejącego stanu środowiska sprzyjać może przypadek braku zainteresowania ofertą terenów o przeznaczeniu usługowym i mieszkaniowym. Efektem takiego stanu rzeczy mogło by być utrzymanie pod uprawą wartościowych gruntów rolnych (choć dziś uprawy większości istniejących jeszcze gruntów rolnych zaniechano).

Należy natomiast wskazać niekorzystne dla środowiska skutki braku realizacji ustaleń planu:

- utrzymanie zabudowy mieszkaniowej w zasięgu bardzo silnych oddziaływań ruchu drogowego (wzdłuż ulicy Zakopiańskiej),
- utrzymanie istniejącej dezintegracji funkcjonalnej osiedla, powstałej na skutek rozcięcia ciągiem ulicy Zakopiańskiej przy utrzymaniu jedyne połączenia (przy skrzyżowaniu z ciągiem ulic Poronińskiej – Taklińskiego, Brak realizacji planowanych połączeń, wobec oczekiwanego dalszego narastania ruchu drogowego, spowoduje dalsze narastanie izolacji obu części osiedla stanowiącego jeden organizm funkcjonalny,
- utrzymywanie niekorzystnego stanu braku dostępu do koryta Wilgi na długich odcinkach, co obok niemożliwości wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych dla potrzeb rekreacji, może stanowić bardzo istotną przeszkodę w akcji przeciwpowodziowej lub ratowniczej w związku z przepływem wód powodziowych,
- do zdecydowanie niekorzystnych dla zachowania regionalnego charakteru zabudowy i utrzymania wartości krajobrazu osiedla było by zaniechanie stosowania wymagań dotyczących kształtowania architektonicznego obiektów budowlanych.

4.2 ZGODNOŚĆ USTALEŃ PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

W toku analizy projektu ustaleń planu nie stwierdzono naruszeń wymogów prawa ochrony środowiska dotyczących gospodarki przestrzennej i oddziaływania na środowisko nowych lub rozszerzanych przestrzennie elementów zagospodarowania.

Na rysunku planu uwidoczniono wszystkie obszary i obiekty, dla których mają zastosowanie uregulowania prawne wynikające z przepisów dotyczących utrzymania wymaganych standardów środowiska. Przewidziano, w oparciu o wydane decyzje administracyjne i odpowiednie przepisy prawa ochrony środowiska, możliwość tworzenia obszarów ograniczonego użytkowania.

Istotnym elementem polityki przestrzennej planu jest zakaz lokalizacji na całym obszarze przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko z wyjątkiem drogi ekspresowej (ul. Zakopiańska), a na terenach mieszkaniowych również przedsięwzięć dla których sporządzenie raportu może być wymagane.

Obiekty chronione: Kwestie ochrony założen historycznych, w jakim by nie były stanie, ustalenia regulują wraz z kwestiami ochrony obiektów architektonicznych podlegających ochronie z mocy ustawy o ochronie dóbr kultury. Jest to rozwiązanie zgodne z obowiązującym stanem prawnym.

Zakres ochrony obejmujący zarówno substancję jak i układ urbanistyczny w połączeniu z rygorystycznymi zapisami dotyczącymi kształtowania i adaptacji zabudowy pozwalają sądzić, że ustalenia planu w pełni zabezpieczają te elementy.

Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej: Wyznaczając tereny zieleni otwartej (ZO) oraz stanowiąc strefę wolną od zabudowy wzdłuż dna doliny Wilgi, plan (z zastrzeżeniem lokalizacji w terenach ZO funkcji rekreacyjnych) zapewnia w realnym zakresie dobre warunki ochrony potencjalnie najcenniejszych siedlisk.

W zakresie ochrony połączeń ekologicznych ustalenia niniejszego planu, jak również dyspozycje przestrzenne nie powodują zamknięcia pasm powiązań ekologicznych.

Ochrona obszaru strefy „C” ochrony uzdrowskiej: Ustalenia planu nakazują respektowanie obowiązującego statutu Uzdrowska Swoszowice, wymieniając obowiązujące dla tej strefy czynności zastrzeżone (do decyzji naczelnego lekarza Uzdrowska) oraz ustalają podstawowy wymóg w zakresie ochrony zasobów wód mineralnych jakim jest uzbrojenie wszystkich lokalizowanych nowych budynków w wodociągi i kanalizację.

Sieci infrastruktury: Ustalenia planu zgodnie z obowiązującym prawem stanowią zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w określonych przepisami szczególnymi odległościach od linii przesyłowych (gazu i energii elektrycznej) chroniąc w ten sposób mieszkańców przed zagrożeniem wybuchem i promieniowaniem elektromagnetycznym.

Obszary ograniczonego użytkowania: W chwili obecnej nie ma w obszarze Opatkowic ustanowionych stref ograniczonego użytkowania. Strefy te powinny zostać wyznaczone wzdłuż autostrady wraz z łącznicami węzła opatkowickiego (w oparciu o ustalenia decyzji lokalizacyjnej) oraz wzdłuż drogi nr 7 (ul. Zakopiańska) w oparciu o ustalenia raportu o oddziaływaniu na środowisko projektowanej modernizacji tej drogi.

W ustaleniach planu ograniczenia zagospodarowania (szczególnie dla mieszkalnictwa) - wyznaczone linie zabudowy „proteżują” do pewnego stopnia działanie ograniczeń, które stosowane są dla tego typu obszarów. Jednak takie działania (ustanowienie OOU) pozostają poza problematyką planu i prognozy.

4.3 ZGODNOŚĆ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z ZAGOSPODAROWANIEM OBSZARÓW SĄSIEDNICH.

Obszar objęty planem leży w granicach administracyjnych miasta Krakowa, przylegając do granicy z obszarem gminy Mogilany. Zagospodarowanie terenów gminy w sąsiedztwie granic Krakowa ma charakter zbliżony do wchodzącego w skład miasta obszaru Opatkowic. Podporządkowane ustaleniom *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Miasta Krakowa*, ustalenia planu miejscowego respektują wynikające z ustaleń studium zasady zagospodarowania takie jak zagospodarowanie przestrzenne ustalone dla strefy przedmiejskiej, rozwiązania ogólnomiejskiego i lokalnego systemu komunikacji drogowej, respektowanie wymogów obowiązujących w strefie „C” ochrony uzdrowskiej. Jednocześnie też część obszaru objętego planem wchodzi w skład systemu przyrodniczego.

dotyczy to doliny Wilgi, stanowiącej przedłużenie miejskiego systemu terenów ważnych przyrodniczo jako systemu „parków rzecznych”. Proponowane ustalenia dla tego terenu w pełni odpowiadają zasadom zagospodarowania i ochrony wartości przyrodniczych obszarów den dolinnych, wpisując się harmonijnie w planowane jej utrzymanie jako terenu otwartego o funkcji pasma powiązań ekologicznych i ciągów przewietrzających na terenach Miasta i gminy Mogilany.

5 PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

5.1 IDENTYFIKACJA PROGNOZOWANYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

Biorąc pod uwagę ustalone w planie funkcje terenu, spodziewane są zmiany oddziaływania na środowisko powstałe na skutek realizacji ustaleń planu

Poniżej zestawiono możliwe formy oddziaływań.

Przy ich zestawieniu przyjęto następujące kryteria wydzielenia:

- ujęto oddziaływania mogące wystąpić podczas normalnego użytkowania terenów,
- użytkowanie terenu odpowiada ustaleniom projektu planu,
- mimo formalnego spełnienia warunków ograniczenia oddziaływań przekraczających dopuszczalne normy do terenu zajmowanego przez ich źródło, znaczące oddziaływanie może (ze względu na charakter działalności) sięgać na tereny sąsiednie,
- wyłączono z zestawienia oddziaływania drobne w skali i nie stanowiące potencjalnego źródła zagrożeń dla bezpośredniego otoczenia (np. drobne ilości odpadów, lub ścieków).

Realizacja ustaleń planu może wywołać zmiany poziomu oddziaływań na środowisko. Można oczekiwać zmian istotnych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska obszaru (X) lub ich braku, względnie zmian o poziomie nieistotnym w szerszym kontekście środowiskowym (0).

Ich skutkiem będą zmiany jakości środowiska:

- pogorszenie (zmiany ujemne) w stopniu znaczącym, z wyróżnieniem kategorii zmian zagrażających poważnym pogorszeniem warunków środowiska,
- brak zmian, lub ich poziom poniżej znaczącego,
- poprawa (zmiany dodatnie) w stopniu znaczącym,

dotyczące całego terenu objętego zmianą formy użytkowania (funkcji) – wywołane tą zmianą. Zmiany będą zatem dotyczyć wyłącznie terenów których użytkowanie zmieniono ustaleniami planu.

Przeprowadzone zmiany sposobów użytkowania terenów objętych planem wywoływać będą także skutki na obszarach sąsiadujących – objętych ustaleniami planu, jak i położonych poza objętym nimi obszarem.

Zmiany oddziaływań na środowisko obszaru objętego planem mogą także być skutkiem działań prowadzonych na zewnątrz obszaru planu, które wywołują konieczność wprowadzenia nowych ustaleń na obszarze objętym planem – np. budowa lub modernizacja zewnętrznych względem obszaru planu arterii komunikacyjnych.

W opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko wzięto pod rozwagę również czynnik czasu, który powoduje, że przypadki kompleksowej i pełnej realizacji ustaleń planu są niezmiernie rzadkie, a zazwyczaj w toku jego realizacji pojawiają się i pogłębiają dysproporcje, których narastanie powoduje, że kształt przestrzenny obszaru stopniowo oddala się od wizji zarysowanej projektem ustaleń, a narastające nowe potrzeby powodują

konieczność kolejnej ich rewizji. Zatem w prognozie założono pewien, oparty na obserwacjach praktycznych, stopień braku kompleksowości realizacji ustaleń planu.

Poszczególne rodzaje oddziaływań mogą być nieodłącznie związane ze sposobem użytkowania terenu niezależnie od jego położenia. Określono je jako oddziaływania (wpływy) standardowe.

Poza oddziaływaniami związanymi ze sposobem użytkowania terenu, inne możliwe oddziaływania związane są z konkretnym położeniem terenu o danym sposobie użytkowania.

Rodzaje nowego użytkowania terenów	oddziaływania na środowisko (Czynniki zmian)	zmiany poziomu oddziaływań na środowisko obejmujące:			kierunek i natężenie zmian jakości środowiska terenów		
		teren zmienny	inne tereny w obszarze planu	obszary zewnętrzne	teren zmienny	inne tereny w obszarze planu	obszary zewnętrzne
1	2	3	4	5	6	7	8
M, U, KD	przekształcenia powierzchni ziemi	x	x	0	-	0 (M)	0
M, U, KD	likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	x	x	0	-	- (M, Z)	- (Z)
ZP, ZO,	wzbogacenie zbiorowisk roślinnych	x	x	x	+	+ (M)	+ (Z)
ZP, ZO	ukształtowanie sieci połączeń ekologicznych	x	x	x	+	+ 2 (M)	+ (*)
M, U	grzewcza emisja zanieczyszczeń powietrza	0	0	0	-	0	0
U (c)	technologiczna emisja zanieczyszczeń	x	x	x	0	- (M,U,Z)	0
KD	emisja zanieczyszczeń przez samochody	x	0	0	0	- (M,U,Z)	-
K, U	emisja hałasu	x	x	0	0	- 2 (M,UP,Z)	-
M, U,	zrzut ścieków komunalnych	0	0	x	0	0	-
U	zrzut ścieków technologicznych	0	0	x	0	0	-
KD, U	zrzut zanieczyszczonych ścieków opadowych	x	x	x	0	- (Z,W)	-
M,U,KD	ograniczenie infiltracji opadów do gruntu	x	0	x	-	0	-
M, U,	wytwarzanie odpadów komunalnych	x	0	x	0	0	-
U	wytwarzanie odpadów typu przemysłowego	x	0	x	0	0	-
M, U	zmiany krajobrazu	x	x	0	0	+	+
KD, U	ryzyko wystąpienia poważnych awarii	x	x	x	+	+	+

Objaśnienia do tabeli:

zmiany poziomu oddziaływań (kolumna. 3, 4, 5):

x – istotne dla funkcjonowania środowiska obszaru,

0 – brak zmian istotnych,

zmiany jakości środowiska wywołane zmianami poziomu oddziaływań (kolumna 6, 7, 8):

+2 - dodatnie, mogące powodować poważną poprawę jakości środowiska,

+ - dodatnie,

- 0 - brak istotnych zmian,
- - ujemne,
- 2 - ujemne, mogące powodować poważne pogorszenie jakości środowiska.
- (*) - działanie posiadające istotne znaczenie dla funkcjonowania podsystemów przyrodniczych struktury przestrzennej m. Krakowa

5.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO WG RODZAJÓW UŻYTKOWANIA TERENÓW

5.2.1 MIESZKALNICTWO.

ODDZIAŁYWANIA CHARAKTERYSTYCZNE DLA FUNKCJI.

Emisja zanieczyszczeń powietrza. W związku z zabudową mieszkaniową powstanie określona ilość zbudowanych domów liczba źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z indywidualnych systemów grzewczych.

Wobec braku danych ilościowych i jakościowych nie można ocenić rozmiarów emisji⁴. Wg ustaleń planu nowe budynki mają być ogrzewane przy użyciu paliw „ekologicznych”, a postęp w wymianie źródeł ciepła istniejących obiektów spowoduje (w bilansie ogólnym obszaru) utrzymanie na podobnym do obecnego poziomie emisji - zatem nie nastąpi tu wzrost poziomu oddziaływania.

Rozmiary emisji toksycznych składników spalin samochodowych, mimo przewidywanego wzrostu obciążenia ruchem dróg wewnętrznego obszaru, pozostaną na niezmiennym, lub nawet obniżonym poziomie co wynika z zaostrzenia norm emisji jednostkowej pojazdów i stopniowej wymiany parku samochodowego.

Zatem podobnie jak obecnie, za wyjątkiem bliskiego sąsiedztwa obu głównych dróg (ul Zakopiańskiej – droga krajowa nr 7 i autostrady A4) obrzeżających obszar, poziom zanieczyszczenia powietrza utrzymywać się będzie poniżej dopuszczalnego.

Wytwarzanie ścieków. Powstające w obszarach zabudowy mieszkaniowej – gdzie nie przewiduje się lokalizacji innych funkcji - będą mieć charakter ścieków komunalnych. Ścieki w całości będą odprowadzane kanalizacją sanitarną poza obszar do miejskiej oczyszczalni ścieków.

Wytwarzanie odpadów komunalnych. Odpady wytwarzane w obszarach zabudowy mieszkalnej, gdzie jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się jedynie usługi publiczne i komercyjne nieuciążliwe dla funkcji podstawowej, będą mieć charakter odpadów komunalnych. Jednak w ich składzie mogą się znajdować odpady klasyfikowane jako niebezpieczne.

Ustalenia planu określają formy odbioru odpadów z terenów mieszkalnictwa, zgodnie z przyjętym systemem miejskiej gospodarki odpadami.

Prowadzi to do założenia, że odpady będą odbierane indywidualnie z poszczególnych posesji, z segregacją odpadów prowadzoną „u źródła” przy czym pojemniki do zbiórki selektywnej mogą być rozmieszczone na terenach publicznych.

Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej. Przy maksymalnym ustalonym stopniu zabudowy działki 0,3 dla zabudowy wolnostojącej, nastąpi likwidacja powierzchni

⁴ nie znane są: ilość posesji które mają powstać, powierzchnia do ogrzania, rodzaj zastosowanego nośnika energii, typ i rodzaj zastosowanych urządzeń grzewczych.

biologicznie czynnej na co najmniej 50-60 % przy wymaganym minimum 25 lub 30% powierzchni działki a około 75% przy zabudowie wielorodzinnej. („MW(n)”).

5.2.2 ODDZIAŁYWANIA SPECYFICZNE DLA LOKALIZACJI,

Hałas. Źródłami hałasu będą prace związane z utrzymaniem i użytkowaniem obiektów, rekreacją dzieci i dorosłych oraz ruch kołowy wewnątrz terenów zabudowanych.

Pogorszenie klimatu akustycznego wskutek hałasu emitowanego w terenach mieszkalnictwa nie będzie znaczące dla obszaru, ani nie będzie powodować przekroczeń jego dopuszczalnego poziomu.

W warunkach zdecydowanie niekorzystnych pod względem klimatu akustycznego znajdzie się zabudowa mieszkaniowa na terenach położonych w zasięgu występowania ponadnormatywnego poziomu klimatu akustycznego powodowanego przez ruch drogowy na autostradzie A4 określonego w decyzji o ustaleniu jej lokalizacji oraz ocenianego przez analogię dla ul. Zakopiańskiej, po projektowanej przebudowie tej trasy do parametrów drogi ekspresowej na około 50 m jako „strefa zagrożeń” i 150 m od krawędzi jezdni obu dróg jako „strefa uciążliwości”. Zapewnienie zgodnego z normatywem klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych oraz wymaganych standardów klimatu akustycznego pomieszczeń mieszkalnych w „strefie zagrożeń” może być trudne do zrealizowania mimo ekranowania akustycznego jezdni.

Utrzymanie dopuszczalnego poziomu hałasu na zewnątrz budynków, nie będzie w większości przypadków możliwe bez zastosowania przesłon akustycznych również w „strefie uciążliwości”.

Z tego powodu ustalenia planu przewidują możliwość likwidacji lub zmiany funkcji zabudowy położonej w zasięgu przewidywanej „strefy zagrożeń”, gdzie prawdopodobne jest wystąpienie warunków akustycznych określonych dla „terenów zagrożonych hałasem”⁵, oraz możliwość przekształcenia zabudowy mieszkaniowej w usługową w strefie „uciążliwości”.

Części działek mieszkaniowych zlokalizowane w odległości do ok. 50 m od krawędzi jezdni (łącznie z budynkami sytuowanymi na wyznaczonej w planie linii zabudowy - 30 m od obecnej krawędzi jezdni ul. Zakopiańskiej mogą ponadto być narażone na oddziaływanie spalin samochodowych, choć ponadnormatywny ich poziom nie będzie prawdopodobnie przekraczać linii rozgraniczających ulicy.

Oddziaływanie widokowe. Rozmieszczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej nie spowoduje ograniczenia walorów widokowych głównych dróg obrzeżających obszar. Efekt realizacji ustaleń dotyczących kształtowania formy architektonicznej budynków i harmonizacji zagospodarowania działek i zespołów zabudowy będzie ograniczony do niewielkich nowo wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej i zagospodarowania nie zabudowanych jeszcze działek w terenach wcześniej przeznaczonych dla zabudowy mieszkaniowej.

Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej wewnątrz obszaru nie spowoduje istotnych zmian widoku na bliższe lub dalsze otoczenie z ulic wewnętrznych obszaru.

Zasięg wpływu przekształceń wywołanych lokalizacją nowej zabudowy mieszkaniowej na elementy przyrodnicze obszaru będzie ograniczony do skali ściśle lokalnej. **Problem**

⁵ wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2002 w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. Nr 8, poz. 81) wartość progowa hałasu równoważnego od dróg lub linii kolejowych, powodująca zaliczenie obszaru do kategorii terenu zagrożonego hałasem wynosi dla terenów zabudowy mieszkaniowej 75 dB(A) w porze dziennej i 67 dB(A) w porze nocy.

utrudnienia połączeń ekologicznych wskutek likwidacji powierzchni biologicznie czynnej może dotyczyć terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową zajmujących fragmenty terenów otwartych doliny Wilgi.

Zabieg zmierzający do poszerzenia terenów o podwyższonym znaczeniu przyrodniczym, funkcjonujących jako elementy sieci ekologicznej szerszego obszaru miasta, poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od strony koryta Wilgi i zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych oraz terenów zieleni niepublicznej na częściach działek przylegających do zadrzewień nad Wilgą będzie mieć ograniczoną skuteczność z powodu niewielkiego wpływu, jaki mogą wywierać ustalenia planu na sposób zagospodarowania tych terenów (poza możliwością niedopuszczenia do zabudowy tych części działek).

W wyznaczeniu nowych terenów budowlanych przyjęto zasadę jak najdalej idącej ochrony dotychczas nie zabudowanych obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych.

Dopuszczenie działalności gospodarczej (usługi, drobna wytwórczość) w wydzielonych pomieszczeniach budynków mieszkalnych lub obiektach wolnostojących na działkach mieszkaniowych, wynika z jej powszechności. Mimo często niekorzystnego wpływu na jakość środowiska terenów mieszkaniowych, jest to konieczne, gdyż ten rodzaj aktywności gospodarczej jest źródłem utrzymania dużej części społeczności lokalnej. Wymóg ograniczenia zasięgu ewentualnych naruszeń obowiązujących standardów jakości środowiska, odnosi się nie tylko do granic działki, lecz również do znajdującej się na działce zabudowy mieszkaniowej (dom właściciela lub pomieszczenia zamieszkania zbiorowego).

Niektóre rodzaje usług komercyjnych, zwłaszcza większe obiekty handlu i gastronomii, mimo formalnego nie przekraczania norm oddziaływań na środowisko, mogą pogarszać jego jakość, zwłaszcza w zakresie hałasu przenikającego na tereny pobliskiej zabudowy mieszkaniowej.

Dopuszczalną gęstość zabudowy szczegółowo regulują ustalenia dotyczące terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo – usługowych przy użyciu wskaźników określających:

- minimalną wielkość działek budowlanych powstających w wyniku podziału nieruchomości,
- dopuszczalną powierzchnię zabudowy działki,
- minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej,
- dopuszczalną intensywność zabudowy.

5.2.3 USŁUGI KOMERCYJNE.

Ustalenia planu regulują zasady zabudowy tych terenów, głównie z uwagi na ich położenie w bliskim sąsiedztwie osi jednego z głównych wjazdów do miasta, co wymaga odpowiedniego kształtowania zabudowy, stosownie do rangi miejsca, pozostawiając jednak pewien margines swobody rozwiązań wg potrzeb funkcjonalnych, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania działki. Tym samym zagospodarowanie tych terenów będzie podporządkowane wymogom ładu przestrzennego i kształtowania widokowego wjazdu do miasta.

Zarówno oddziaływania charakterystyczne dla funkcji jak i specyficzne dla lokalizacji będą podobne do oddziaływań zabudowy mieszkaniowej, lecz odmienne może być natężenie poszczególnych oddziaływań. W szczególności w związku z większym nasileniem ruchu kołowego, manewrów pojazdów zaopatrzenia itp. wyższy będzie **poziom hałasu i emisji zanieczyszczeń powietrza**. Ogólnie biorąc natężenie oddziaływań ocenia się jako nieco wyższe niż w zabudowie mieszkaniowej, nie przekraczające jednak poziomów dopuszczalnych.

Jednak niektóre rodzaje usług komercyjnych, zwłaszcza duże obiekty handlu (supermarkety, hurtownie, magazyny, obiekty rozrywkowe i gastronomiczne), mimo formalnego nie przekraczania norm oddziaływań na środowisko, mogą być uciążliwe – zwłaszcza w zakresie hałasu - dla bezpośredniego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej. Dotyczy to zwłaszcza nocnego transportu zaopatrzeniowego obiektów handlu i prac przeładunkowych. Z powodu położenia względem potencjalnych dróg dojazdu i rozmieszczenia terenów o różnych funkcjach w sąsiedztwie terenów usługowych, wydaje się stosunkowo łatwe do przeprowadzenia takie ich zagospodarowanie, by zminimalizować oddziaływanie tych czynności na środowisko pobliskich terenów mieszkaniowych.

Wytwarzanie ścieków i odpadów. Wśród odpadów mogą znaleźć się substancje niebezpieczne w ilościach większych niż w zabudowie mieszkaniowej. W ściekach mogą znaleźć się substancje niebezpieczne w ilościach większych niż w ściekach bytowych. Jednak ograniczeniem ewentualności negatywnego oddziaływania na środowisko obszaru będzie konieczność dotrzymania dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń dla ścieków, które mogą być odprowadzane do kanalizacji.

Wytwarzanie odpadów. Ustalenia planu, określając zastosowanie systemu gospodarki odpadami obowiązującego w Krakowie, wymagają prowadzenia segregacji odpadów powstających w obiektach usługowych oraz postępowania z odpadami niebezpiecznymi zgodnego z odpowiednimi przepisami odrębnymi. Odpady te winny być składane do odpowiednich pojemników i sukcesywnie wywożone w celu utylizacji. Rozwiązanie to przewidziane jest dla terenów usług komercyjnych i infrastruktury technicznej.

Emisja zanieczyszczeń powietrza. Mogą powstawać zanieczyszczenia specyficzne, przy czym ich ilość i rodzaj będą zależne od rodzaju działalności i stosowanych technologii. Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy samochodowe obsługujące działalność gospodarczą. Ustalenie planu, ograniczając w oparciu o przepisy odrębne (prawo ochrony środowiska) możliwość ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko do granic terenu, którym może dysponować prowadzący działalność, jest czynnikiem skutecznie ograniczającym możliwości prowadzenia działalności przy użyciu substancji niebezpiecznych.

Hałas. Może wystąpić hałas technologiczny oraz związany z ruchem środków transportu.

Wibracja. Mogą wystąpić wibracje związane z niektórymi stanowiskami pracy (regulowane odrębnymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy).

Powyższe oddziaływania poza działką, na której prowadzona jest działalność także nie mogą, w myśl obowiązującego prawa, przekraczać norm z zakresu ochrony środowiska.

Ryzyko wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Związane z zagrożeniem poważnymi awariami (głównie zagrożeniem pożarowym) zależnym od specyfiki usług i stosowanych technologii.

Powstawanie ścieków i odpadów. Postępowanie z niebezpiecznymi ściekami i odpadami technologicznymi musi odpowiadać przepisom odrębnym. Powinny one być gromadzone w oddzielnych zbiornikach szczelnych i okresowo wywożone do zakładów unieszkodliwiających.

Inne ścieki (o składzie i stężeniu odpowiadającym przepisom) będą odprowadzane do kanalizacji miejskiej.

5.3 PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

5.3.1 POWIERZCHNIA ZIEMI

W związku ze znacznym zakresem przewidywanych przekształceń w odniesieniu do terenów usług mogą pojawić się potrzeby znaczącego przekształcenia powierzchni tych terenów, generalnie jednak nie naruszające głębszych warstw podłoża. O wiele większych przekształceń, sięgających podłoża skalnego w przypadku fundamentowania konstrukcji mostowych należy oczekiwać w związku z ewentualną realizacją programu modernizacji ul. Zakopiańskiej i węzła opatkowickiego oraz przedłużenia ciągu ul. Poronińskiej w poprzek doliny Wilgi.

Inne przekształcenia będą ograniczone do związanych z wykopami pod fundamenty obiektów oraz kształtowaniu profili ulic dojazdowych.

5.3.2 GLEBA

Tereny przeznaczone rolnicze pozostają od wielu lat bez użytkowania i powstały tam, skutkiem sukcesji naturalnej zadrzewienia i zbiorowiska roślinne o charakterze naturalnym. Stąd w pełni uzasadnione jest przeznaczenie ich w projekcie planu na tereny zieleni o charakterze naturalnym (ZO). Wyłączenie z rzeczywistego użytkowania rolniczego obejmie nieliczne pojedyncze działki pozostające jeszcze pod uprawą, położone pomiędzy pasmem zabudowy wzdłuż ul. Smoleńskiego i korytem Wilgi.

Ustalenia planu określają stosunkowo niską intensywność zabudowy działek mieszkaniowych, więc można oczekiwać, że likwidacja powierzchni biologicznie czynnej nie przekroczy 50 - 60 % powierzchni działek.

Praktycznie pełna likwidacja powierzchni pokrytej glebą może nastąpić na dużych powierzchniach w terenach usług komercyjnych, przy czym stopień likwidacji zależeć będzie od rodzajów usług.

5.3.3 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.

Wobec przewidywanych niewielkiego zwiększenia rozmiarów emisji zanieczyszczeń powietrza oraz rozmieszczenia nowych terenów zabudowy w większości poza najniższymi fragmentami dna doliny Wilgi nie ma podstaw oczekiwania wydatnego zwiększenia poziomu zanieczyszczeń powietrza zarówno na obszarze planu jak i w obszarach sąsiednich.

Wzrost liczby mieszkańców spowoduje zwiększenie ruchu samochodowego na ulicach wewnętrznych. Wzrost ten, a zatem i oddziaływanie na środowisko (zanieczyszczenie powietrza spalinami, hałas) będzie jednak niewielki w porównaniu do wynikającego z dalszego upowszechnienia motoryzacji i będzie kompensowany wzrastającą w kolejnych generacjach pojazdów sprawnością eliminacji szkodliwych substancji zawartych w spalinach. Znaczący wzrost zanieczyszczenia powietrza może mieć miejsce wzdłuż ulicy Poronińskiej związany z prognozowanym wzrostem obciążenia ruchem drogowym po realizacji jej przedłużenia do połączenia z ul. Starowiejską w kierunku Swoszowic.

5.3.4 WODY POWIERZCHNIOWE

Wyposażenie obszaru w kanalizację sanitarną oraz przewidywana jej rozbudowa związana z rozwojem zabudowy obszaru zabezpieczy wody powierzchniowe obszaru przed wzrostem poziomu zanieczyszczenia.

Projektowany, oparty na istniejącym, „mieszany” system odprowadzenia wód opadowych nie powinien wpłynąć negatywnie na jakość wód powierzchniowych obszaru pod warunkiem

sukcesywnej realizacji układów podczyszczania ścieków opadowych w miarę budowy parkingów oraz wzrostu wykorzystania ciągów drogowych.

5.3.5 WODY PODZIEMNE

Wobec skanalizowania obszaru i przewidywanego pełnego podłączenia nowej zabudowy, skutki realizacji ustaleń planu na jakość wód podziemnych nie będą znaczące.

Bardziej istotne dla lokalnych zasobów wód podziemnych skutki będzie mieć ograniczenie obszaru infiltracji wód opadowych do gruntu, wynikające z pokrycia powierzchni terenu budynkami i nawierzchniami szczelnymi. Prawdopodobny ubytek zasilania zasobów wód podziemnych z wynikły z ograniczenia infiltracji będzie w głównej mierze uzależniony od sposobu wykorzystania dużych powierzchni przeznaczonych pod usługi komercyjne, lecz mało prawdopodobne jest przekroczenie wskaźnika około 20%.

Zdecydowanie pozytywnym rozwiązaniem jest określona w koncepcji zasada powierzchniowego systemu odprowadzania ścieków opadowych do licznych lokalnych cieków i rowów z ograniczeniem budowy kanalizacji opadowej do przypadków koniecznych, tj. terenów komunikacyjnych i usługowych, sprzyjająca zmniejszeniu strat wynikających z uniemożliwienia infiltracji.

5.3.6 KLIMAT

Ze względu na mały obszar objęty planem i niezbyt wielkie kubatury obiektów, które można wznieść na działkach budowlanych, nie ograniczone do sfery mikroklimatów zmiany w stosunkach klimatycznych obszaru mogą obejmować bliskie otoczenie nowych obiektów usług komercyjnych w przypadku osiągnięcia intensywności zabudowy tych terenów wyższej niż około 0,5 – 0,7 lub odpowiedniego pokrycia powierzchni terenu materiałami budowlanymi (np. beton, kostka brukowa itp.). Zmiany klimatyczne mogą dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza (niewielki wzrost), wilgotności powietrza (niewielkie obniżenie w ciągu dnia), prędkości wiatru (zależnie od rozmieszczenia obiektów i wielkości powierzchni niezabudowanej). Nie będą one wpływać znacząco na warunki klimatu odczuwalnego innych terenów objętych planem.

5.3.7 KLIMAT AKUSTYCZNY.

Zmiany klimatu akustycznego wywołane oddziaływaniami nowych elementów zainwestowania wprowadzonych przez projekt planu nie będą znaczące. Pewien wzrost oddziaływań akustycznych, będzie wynikać z realizacji ustaleń planu (tereny usług komercyjnych, przedłużenie ulicy Poronińskiej), a przede wszystkim z oddziaływań zewnętrznych (szybki wzrost ruchu drogowego w ul. Zakopiańskiej oraz na odcinku autostrady przyległym do obszaru objętego planem).

Przedsięwzięcia podejmowane dla zapewnienia wymaganych standardów klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych i rekreacyjnych położonych w strefach silnego oddziaływania akustycznego, mogą okazać się nie w pełni skuteczne nie tylko dla terenów położonych w „strefie uciążliwości”, ale i dla terenów położonych poza tymi strefami, zwłaszcza w porze nocnej. Dlatego w pełni właściwym rozwiązaniem dla wszystkich budynków mieszkalnych w obszarze planu jest zastosowanie przegród okiennych o podwyższonej izolacyjności akustycznej. Nie zachodzi jednak potrzeba wpisywania tego wymogu do ustaleń planu, ponieważ montaż tego typu okien stał się standardem w nowych budynkach.

5.3.8 ZASOBY PRZYRODY.

W układzie struktury przestrzennej obszaru objętego planem utrzymano istniejące na tym obszarze pasma zieleni o cechach zbiorowisk półnaturalnych, istniejące w dolinie Wilgi i w małych dolinkach jej dopływów, których trzon stanowią zadrzewienia uroczyska Brzyski oraz dolinki po południowej stronie terenów sportowych. Poszerzając (o tereny zieleni niepublicznej – „ZO”), pasmo zieleni w dolinie Wilgi, stworzono podstawy dla możliwie swobodnej wymiany potencjału genowego zasobów przyrody, jako podstawowego czynnika zachowania różnorodności biologicznej. Przyszła realizacja ustaleń projektu planu w proponowanym kształcie nie będzie mieć zatem znacznego negatywnego wpływu na stan zasobów przyrody i warunki ich egzystencji, ponieważ większość nowo wyznaczonych terenów inwestycyjnych zajmie dotychczasowe grunty rolne. Zachowaniu istniejących zasobów przyrody sprzyjać będzie także zachowanie istniejącego stawu, cieków wodnych oraz zadrzewień i łąk w dolinie Wilgi.

5.3.9 ODPADY.

W dziedzinie gospodarki odpadami ustalenia projektu planu nie wniosą praktycznie żadnych zmian. Nastąpi przyrost ilości odpadów proporcjonalny do wzrostu liczby mieszkańców obszaru, liczby i wielkości obiektów usługowych. Realizacja planu nie będzie miała natomiast wpływu na zmiany wskaźnika nagromadzenia (ilość odpadów powstających w określonym przedziale czasu na mieszkańca).

Zgodność gospodarki odpadowej nowych obiektów działalności gospodarczej z ustaleniami planu wynikać będzie ze skuteczności nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących uregulowań prawnych.

5.3.10 KRAJOBRAZ.

Realizacja ustaleń planu spowoduje istotne zmiany krajobrazu obszaru, szczególnie znaczące w otoczeniu obu dróg krajowych oraz w rejonach, gdzie powstaną nowe duże tereny usług komercyjnych.

Nowe, niewielkie zespoły zabudowy mieszkaniowej nie wpłyną w znaczący sposób na zmianę obecnego krajobrazu obszaru. Realizacja zawartych w ustaleniach planu wytycznych dotyczących architektury nowo wznoszonych obiektów, ich wzajemnej harmonizacji oraz harmonizacji układów przestrzennych, zapewni ograniczoną poprawę krajobrazu terenów mieszkaniowych. Sformułowane w ustaleniach planu zasady kształtowania zabudowy usługowej powinny spowodować formowanie krajobrazu ul. Zakopiańskiej oraz „szerokiego przedpola panoramy miejskiej” w sposób zgodny z zakładanym celem ich wprowadzenia.

6. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI PLANU.

Ustalenia planu dotyczące zabezpieczeń przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko, w zasadzie eliminują możliwość powstania zagrożeń związanych z rozwojem i modernizacją obszaru Opatkowice - Wschód.

- Źródłem zagrożeń może być zaniechanie lub niepełna realizacja ustaleń planu w dziedzinie zapewnienia wymaganej jakości środowiska terenów mieszkaniowych. Dotyczy to w głównej mierze skutków ewentualnego utrwalenia zabudowy

mieszkańcowej w obszarze oddziaływania ulicy Zakopiańskiej i węzła opatkowickiego. Szczególnie niekorzystne dla obszarów sąsiadujących bezpośrednio z drogami krajowymi, a zwłaszcza z pozbawioną wszelkich zabezpieczeń przed propagacją hałasu ul. Zakopiańską, było by duże opóźnienie lub zaniechanie planowanych przedsięwzięć modernizacyjnych. Z wykonaniem tej inwestycji – jako znacząco oddziałującej na środowisko - wiąże się bowiem wymóg prawny ograniczenia jej oddziaływania poprzez realizację odpowiednich zabezpieczeń, co w tym przypadku oznacza:

- ekranowanie akustyczne,
- system odbioru i oczyszczania ścieków opadowych z drogi,
- budowę bezkolizyjnych połączeń poprzecznych.

Udokumentowane w raporcie oddziaływania na środowisko oddziaływanie drogi może stanowić merytoryczną podstawę utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, z czym może wiązać się zaspokojenie roszczeń właścicieli nieruchomości w niej położonych wynikających z pogorszenia stanu środowiska i ograniczeń swobody dysponowania.

Rozwiązanie problemu modernizacji ul. Zakopiańskiej ma również zasadnicze znaczenie dla ograniczenia szkodliwych oddziaływań ruchu drogowego i radykalnej poprawy bezpieczeństwa komunikacji pomiędzy częściami osiedla rozdzielonymi drogą krajową.

- Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska mogą być niektóre obiekty działalności gospodarczej. Zagrożenie to nie wiąże się jednak bezpośrednio z wpływem ustaleń planu, lecz wynika z ewentualnych zaniedbań w ich eksploatacji.

7. PODSUMOWANIE.

Zmiany które nastąpią w środowisku będą się charakteryzowały różnym natężeniem i zasięgiem.

zmiany →	natężenie	zasięg	charakter
powietrze	nie ponad obowiązujące normy	lokalny – ewentualny ponadnormatywny ograniczony do terenu usytuowania źródła emisji	dominujący sezonowy – w sezonie grzewczym
	ponad obowiązujące normy	w bezpośrednim otoczeniu dróg krajowych	trwały
klimat akustyczny	nie ponad obowiązujące normy	lokalny, ograniczony do otoczenia ulic lokalnych oraz obiektów działalności gospodarczej	trwały
	ponad obowiązujące normy	w otoczeniu dróg krajowych	
powierzchnia ziemi	małe – w terenach zabudowy i przy budowie nowych odcinków ulic	w obszarze osiedla	trwały
	duże – związane z modernizacją ul. Zakopiańskiej	w granicach terenu, który może być przeznaczony pod komunikację (§ 26.)	trwały
gleba	małe (wyłączenie z użytkowania)	w obszarach przeznaczonych pod zabudowę	trwały

zmiany →	natężenie	zasięg	charakter
wody powierzchniowe	praktycznie bez zmian	wszystkie	trwały
wody podziemne	umiarkowane	ograniczenie zasilania opadowego	trwały
klimat lokalny	małe – głównie dotyczy mikroklimatów	w obszarach zabudowy usługowej	trwały
ludzie	zróżnicowane – osobnicze	w obszarze i poza nim	malejący
świat zwierzęcy i roślinny	małe	miejscowy	trwały – “synantropizacja”
krajobraz	małe – dotyczy zabudowy mieszkaniowej, duże – dotyczy usług komercyjnych	lokalny i ogólny – zmiana w kierunku harmonizacji elementów zagospodarowania obszaru	trwały

Skala prognozowanych zmian niekorzystnych jest stosunkowo mała. Ustalenia projektu planu tworzą perspektywy rozwiązania kluczowych dla stanu środowiska problemów (oddziaływanie głównych ciągów komunikacji drogowej raz zachowanie wartościowych zasobów przyrodniczych). Z punktu widzenia skutków ustaleń projektu planu dla środowiska przyrodniczego obszaru nie ma zatem podstaw do kwestionowania proponowanych rozwiązań.

8. PROPOZYCJE MODYFIKACJI USTALEŃ PLANU.

Proponuje się wprowadzenie do ustaleń projektu planu następujących postanowień dotyczących zagospodarowania terenów:

przeznaczenie terenu ↓	↓ propozycja ustaleń planu
tereny mieszkaniowe i rekreacyjne w zasięgu znaczącego oddziaływania ruchu drogowego w ul. Zakopiańskiej, autostrady A4 i łącznic węzła opatkowickiego	<ul style="list-style-type: none"> w przypadku wystąpienia uciążliwości w otoczeniu drogi mimo zastosowania środków technicznych jej ograniczenia, dopuszcza się utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania

STRESZCZENIE.

Potrzeba sporządzenia planu miejscowego obszaru Opatkowice – Wschód wynika z konieczności:

- dostosowania ustaleń planu do obowiązujących nowych lub zmienionych regulacji prawnych,
- regulacji związanych z ul. Zakopiańską w związku z planowaną jej modernizacją i podwyższeniem kategorii technicznej z GP 2/2 na S 2/3,
- zaprojektowania lokalnego układu komunikacyjnego osiedla w powiązaniu z układem ogólnomiejskim, z możliwością bezkolizyjnego przekroczenia ul. Zakopiańskiej,
- weryfikacji programu i lokalizacji usług publicznych i komercyjnych
- weryfikacji przeznaczenia poszczególnych terenów, przede wszystkim z powodu licznych wniosków właścicieli terenów o zmianę ich przeznaczenia.

Ustalenia planu ogólnego m. Krakowa utrzymały charakter obszaru jako osiedla wolnostojącej zabudowy jednorodzinnej o niskiej intensywności zabudowy z dopuszczeniem lokalizacji na powierzchni nie przekraczającej 30% danego obszaru obiektów usług publicznych i komercyjnych, zieleni publicznej, urządzeń sportu, infrastruktury technicznej, obiektów produkcyjnych „nieuciążliwych dla otoczenia” i urządzeń komunikacyjnych.

Do terenów mieszkaniowych włączono niewielkie nowe powierzchnie, formując jedynie trzy całkowicie nowe pasma zabudowy – najdłuższe z nich liczyło około 400 m długości.

Dwie duże powierzchnie istniejących w osiedlu terenów otwartych przeznaczono na lokalizację usług komercyjnych (symbol „UC”).

Sposób zagospodarowania terenów nie mógł naruszać ustaleń stref polityki przestrzennej planu.

Stopień realizacji ustaleń planu miejscowego, mających wpływ na stan środowiska przyrodniczego jest bardzo zróżnicowany. W terenach wyznaczonych pod zabudowę mieszkaniową pozostało około 20% wolnych działek. Uchwalenie ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Krakowa (który utracił ważność z końcem r. 2002) nie spowodowało dużych zmian w sposobie zagospodarowania obszaru.

Najważniejszym elementem ustaleń projektu niniejszego planu jest wprowadzenie elementów wynikających z zamierzonej modernizacji węzła opatkowickiego i ciągu ulicy Zakopiańskiej. W ustaleniach komunikacyjnych przewidziano możliwość bezkolizyjnego przeprowadzenia drogi ekspresowej w stosunku do lokalnego układu ulic.

W ogólnym bilansie terenów obszar zajęty pod zabudowę mieszkaniową pozostaje niemalże bez zmian.

Bardzo istotnym postanowieniem projektu planu jest wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od strony koryta Wilgi na terenach wyznaczonych pod zabudowę w poprzednich planach zagospodarowania przestrzennego, wyznaczenie terenów zieleni niepublicznej na częściach działek przylegających do koryta Wilgi oraz poszerzenie pasma zieleni publicznej w bliskości koryta rzeki na tym odcinku.

Tereny zieleni podzielono na cztery kategorie: zieleni publicznej, niepublicznej, nieurządzonej i ochronnej – izolacyjno- krajobrazowej.

Specyfika obszaru i jego istniejące zagospodarowanie, układ terenów o przesądzonym już przyszłym użytkowaniu oraz rozmieszczenie terenów objętych wnioskami pozwoliły na zachowanie na większej części obszaru zgodności podstawowych cech zagospodarowania z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Realizacja ustaleń planu może wywołać zmiany poziomu oddziaływań na środowisko. Można oczekiwać zmian istotnych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska obszaru lub ich braku, względnie zmian o poziomie nieistotnym w szerszym kontekście środowiskowym.

Ich skutkiem będą zmiany jakości środowiska: pogorszenie (zmiany ujemne) brak zmian, lub ich poziom poniżej znaczącego, względnie poprawa (zmiany dodatnie) w stopniu znaczącym. Głównym oddziaływaniem niekorzystnym dla terenów mieszkaniowych będzie hałas drogowy emitowany z ulicy Zakopiańskiej, węzła opatkowickiego i autostrady. Oddziaływanie spalin ograniczone będzie do bliskiego sąsiedztwa dróg. Jako działanie zapobiegawcze, prócz rozwiązań technicznego ograniczenia propagacji hałasu, plan przewiduje możliwość zmiany funkcji zabudowy w strefach oddziaływania z mieszkaniowej na usługową.

Nie przewiduje się znaczącego wzrostu oddziaływania zabudowy mieszkaniowej na środowisko.

Znacząca rola środowiskowa przypadnie terenom usług komercyjnych, które staną się źródłem umiarkowanego oddziaływania na środowisko obszaru, lecz ich rolą znaczącą będzie wytworzenie przesłon od niekorzystnego oddziaływania na środowisko obszaru elementów głównego układu komunikacyjnego.

Ważnym elementem struktur przyrodniczych obszaru, których funkcjonowanie zapewniają ustalenia planu będzie układ terenów zieleni jako systemu umożliwiającego swobodną wymianę potencjału genowego zasobów przyrody i utrzymania różnorodności biologicznej.

Zdaniem autora prognozy nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w ustaleniach projektu planu miejscowego, prócz określenia możliwości utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania na terenach położonych w zasięgu znaczącego oddziaływania układu komunikacji drogowej.

